

Laurids ("Laust") og Ane

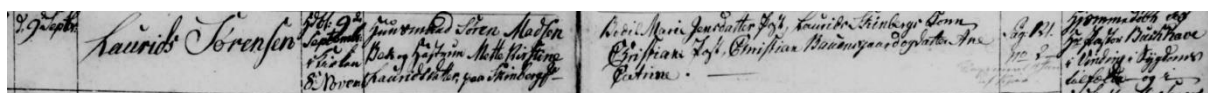
Samt for- og efterslægt

(tipoldegeneration)

Laurids Sørensen er født den 9. september 1835 i Nr. Felding sogn, Ulfborg Herred, Ringkøbing amt.

Forældre: **Søren Madsen Bek** (Bæk) født 18. november 1800 i Aulum sogn.

Mette Kirstine Lauridsdatter født 6. januar 1802 i Gimsing sogn.

Laurids Sørensens fødsels- og dåbsnotits i Nr. Felding sogns Kirkebog.

9. September (fødselsdag), **Laurids Sørensen** (navn), **født 9. September i Kirken 9. November** (fødselsdag og dåbsdag i kirken), **Husmand Søren Madsen Bek og hustru Mette Kirstine Lauridsdatter paa Skindberg** (forældre) **Bodil Marie Jensdatter, Laurids Skindbergs ?, Christian Toft, Christian Bauensgaard ? datter Catrine** (faddere) **Hjemmedøbt af Hr. Pastor Buchhave i Vinding i Sygdomstilfælde og Hr. Pastor Hassager fraværende** (bemærkninger).

Laurids (Laust) Sørensen kan nu følges gennem de næste tre folketællinger, 1840, 1845 og 1850, hvor han bor hjemme hos forældrene. Der er i folketællingerne ofte uoverensstemmelser i de angivne aldre. Det var ikke ualmindeligt, at personer ikke kendte deres korrekte fødselsdato/år.

Folketælling den 1. februar 1840, Nr. Felding sogn, Ringkøbing amt.

original

et Huus

Søren Bek	41	gift	Husmand og daglejer
Mette Kirstine Lauridsdatter	40	gift	hans kone
Birgitte Sørensdatter	12	ugift	deres børn
Mads Sørensen	9	ugift	- -
Laust Sørensen	5	ugift	- -
Chresten Sørensen	1	ugift	- -

renskrift

Folketælling den 1. februar 1845, Nr. Felding, Ringkøbing amt.

Søren Madsen Bech	46	gift	Avlum S	lever af Jordlodden
Mette Kirstine Lauridsdatter	45	gift	Giemsing S	hans Kone
Birgitte Sørensdatter	16	ugift	Meirup S	deres Børn
Mads Sørensen	14	-	Meirup S	- -
Laust Sørensen	9	-	her i sognet	- -
Chresten Sørensen	5	-	ditto	- -

original

Skindberg – et Huus

Søren Madsen Bech	46	gift	Avlum S	lever af Jordlodden
Mette Kirstine Lauridsdatter	45	gift	Giemsing S	hans Kone
Birgitte Sørensdatter	16	ugift	Meirup S	deres Børn
Mads Sørensen	14	-	Meirup S	- -
Laust Sørensen	9	-	her i sognet	- -
Chresten Sørensen	5	-	ditto	- -

renskrift

Folketælling den 1. februar 1850, Nr. Felding sogn, Ringkøbing amt.

Søren Madsen Kilde	52	gift	Avlum sogn	lever af sin Jordlod og sin ??
Mette Kirstine Laustdatter	51	gift	Gimsing sogn	hans kone
Laust Sørensen	15	---	her i sognet	deres børn
Chresten Sørensen	10	---	ditto	- -

original

et Huus

Søren Madsen Kilde	52	gift	Avlum sogn	lever af sin Jordlod og sin ??
Mette Kirstine Laustdatter	51	gift	Gimsing sogn	hans kone
Laust Sørensen	15	---	her i sognet	deres børn
Chresten Sørensen	10	---	ditto	- -

renskrift

Det ses af folketællingsskemaet, at familiens to ældste børn, **Birgitte Sørensdatter** og **Mads Sørensen** ikke længere bor hjemme, men er i tjeneste på en af omegnens gårde.

Laurids Sørensen bliver konfirmeret den 7. april 1850 i Nr. Felding Kirke.

Laust Sørensen's søn
Skindbergmark.

for sig og sin Moder
for Nr. Felding og sin Moder
Birgitte Sørensdatter søn
Skindbergmark.

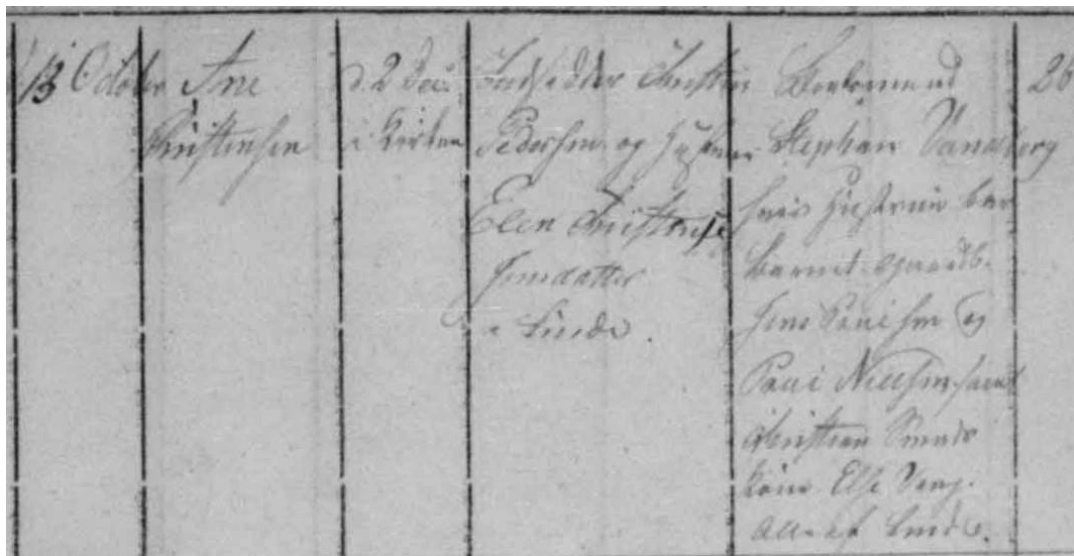
Hermed bekræftes Laurids Sørensen's
døbsnavn og alder den 7. April 1850 af
den i Nr. Felding Kirke den 7. April 1850
af Pastor Sørensen.

Laust Sørensens konfirmationsnotits i Nr. Felding sogns kirkebog.

Ane Christensen er født den 13. oktober 1838 i Asp sogn Hjerm Herred, Ringkøbing amt.

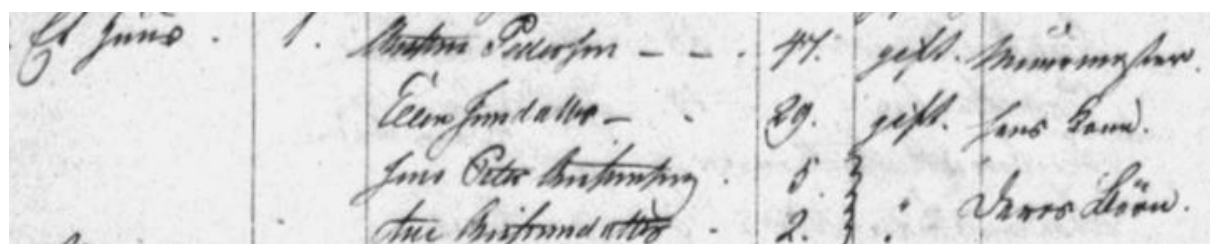
Forældre: **Christen Pedersen** født ca. 1800 (usikker dato) i Gudum sogn.

Ellen Christine Jensdatter født 12. juli 1812 i Staby sogn.

Ane Christensens fødsels- og dåbsnotits i Asp sogns kirkebog. 13 October (Fødselsdag (1838)) **Ane Christensen** (navn) **2 Dec i Kirken** (dåbsdag) **Indsidder Kristen Pedersen og Hustru Elen Christine Jensdatter** (forældre) **Landmand Stephan Vandborg** hvis hustru bar barnet ?? **Jens Poulsen Poul Nielsen Christian ??s kone Else Vang ?? ??** (faddere).

Folketælling den 1. februar 1840, Asp sogn, Ringkøbing amt.

original

Et Huus

Christen Pedersen	47	gift	Muurmester
Ellen Jensdatter	29	gift	hans kone
Jens Peter Christensen	5		deres børn
Ane Christensdatter	2		- -

renskrift

Folketælling den 1. februar 1845, Asp sogn, Ringkøbing amt.

Christen Pedersen	54	gift	Gudum	husmand, handler med smedevarer
Ellen Kirstine Jensdatter	33	gift	Staby	hans kone
Jens Peter Christensen	10	-	Møborg	deres børn
Ane Christensen	4	-	Asp	-
Christen Svend Christensen	4	-	Asp	-

original

Et huus

Christen Pedersen	54	gift	Gudum	husmand, handler med smedevarer
Ellen Kirstine Jensdatter	33	gift	Staby	hans kone
Jens Peter Christensen	10	-	Møborg	deres børn
Ane Christensen	4	-	Asp	-

renskrift

Folketælling den 1. februar 1850, Asp sogn, Ringkøbing amt.

Christen Pedersen	55	gift	Gudum Sogn	husmand lever af sin Jordlod
Ellen Kirstine Jensdatter	40	gift	Staby Sogn	hans kone
Jens Peter Christensen	15	ugift	Møborg	deres børn
Ane Christensen	12	-	her i sognet	-
Christen Svend Christensen	4	-	do.	-

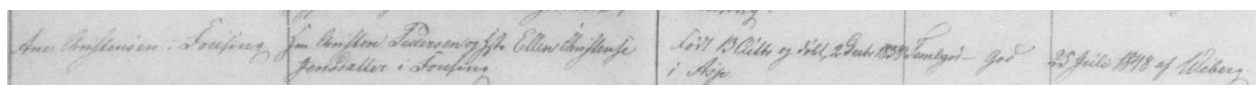
original

Koelshuus

Christen Pedersen	55	gift	Gudum Sogn	husmand lever af sin Jordlod
Ellen Kirstine Jensdatter	40	gift	Staby Sogn	hans kone
Jens Peter Christensen	15	ugift	Møborg	deres børn
Ane Christensen	12	-	her i sognet	-
Christen Svend Christensen	4	-	do.	-

renskrift

Familien **Christen Pedersen** med hustru og børn flytter til Fovsing sogn, hvor **Ane Christensen** bliver konfirmeret den 3. april 1853 i Fovsing Kirke.

Ane Christensens konfirmationsnotits i Fovsing sogns kirkebog.

Laurids Sørensens forældre:

Far: **Søren Madsen** (med tilnavnene ”Kilde” senere ”Bek” (Bæk)).

Født 18. november 1800 i ”Lille Kilde”, Aulum sogn

Ældre kortblad, sydvestlige del af Aulum sogn. ”Lille Kilde” markeret med pil.

Søren Madsen dør 31. januar 1891 i Nr. Felding sogn (90 år gammel)

Mor: **Mette Kirstine Lauridsdatter**

Født: 6. januar 1802 i Gimsing sogn.

Mette Kirstine Lauridsdatter dør 4. december 1876 i Nr. Felding sogn (73 år gammel).

Ane Christensen (Christensdatter) forældre:

Far: **Christen Pedersen**

Født: 1800 +/- 12 (*Hans aldersbetegnelse varierer i samtlige arkivalier*)

Gudum sogn.

Død: 5. februar 1884 i Nr. Felding (*opholder sig ifølge dødsnotitsen hos Jørgen Pedersen gift med Ellen Kirstine Lauridsen, datter af Laurids Sørensen*)

Mor: **Ellen Kristine Jensdatter**

Født: 12. juli 1810 +/- 4 år (*også hendes aldersbetegnelser divergerende*)

Staby sogn.

Død: 1. Januar 1880 i Ølby sogn

Christen Pedersen og Ellen Kristine Jensdatter får 3 børn

1. Jens Peter Christensen, født 8. oktober 1835 i Møborg.

>>>>

Erhverv: tjenestekarl på forskellige gårde i de nærliggende sogne. Skifter hyppigt arbejdssted i forbindelse med skiftedagene den 1. april/maj og den 1. november.

Jens Peter Christensen bliver gift den 2. december 1859 i Asp kirke med **Karen Christensdatter** (*alder og fødesogn ukendt. Ingen børn registreret*).

2. Ane Christensdatter (Christensen), født 13. oktober 1838 i Asp.

3. Christian Smed Christensen, født 3. januar 1840 i Asp.

Erhverv: Murer.

Christian Smed Christensen bliver gift den 24. april 1864 i Resen Kirke med **Karen Pedersen**, født den 14. december 1838 Gudum sogn.

Hun dør den 4. maj 1905 i Flynder sogn.

Christian Smed Christensen bliver gift igen med **Marianne Christensen Vognstoft**, født den 16. december 1858 i Vemb sogn.

Christian Smed Christensen dør den 11. september 1915 i Asp sogn.

Søren Madsen og **Mette Kirstine Lauridsdatter** får 4 børn:

1. Birgitte ("Sørens datter") Sørensen, født 8. august 1829 i Meirup sogn

Birgitte Sørensen bliver gift i Nr. Felding Kirke den 10. August 1851 med **Christen Munk Andersen**, født 13. august 1824 i Flynder sogn.

Christen Munk Andersen tilhører ikke direkte den beskrevne slægt, men er gennem sit ægteskab med Birgitte Sørensen svoger til Laurids Sørensen.

Ægteparret får en datter den 17. juni 1853 født i Nr. Felding sogn.

Hun bliver døbt **Ane Kirstine Christensen**.

Moderen, **Birgitte Sørensen**, er syg efter fødslen og to måneder senere, den 17. august 1853, dør hun (23 år gammel). Bemærkning i kirkebog: **"døde efter Barselsseng af en hidsig Feber"**.

Enkemanden, **Christen Munk Andersen**, gifter sig året efter, den 8. december 1854, med **Ane Margrethe ("Eriksdatter") Eriksen**, født den 9. april 1831 i Sinding sogn.

En af grundene til deres videre skæbne er sandsynligvis dårlig økonomi, men alt andet kan tænkes.

Christen Munk Andersen og en bekendt, **Jesper Christensen**, dømmes i 1856 for forfærdigelse af falske pengemønter.

Også **Christen Munk Andersens** kone, **Ane Margrethe Eriksen**, bliver involveret i den bemærkelsesværdige retssag for medvirkning eller delagtighed i forbrydelsen.

De to mænd idømmes hver 6 års tugthusarbejde (afsoning i Horsens Tugthus), mens **Ane Margrethe Eriksen** idømmes forbedringshusarbejde i 3 år, hvilket dog nedsættes til 2 år.

Mandagen den 1ste September 1856.
Nr. 141. Advok. Morville som Actor, contra:
Advok. Nickelmann som Defensor for Arrestanten
Christen Munk Andersen og Arrestantinden Ane Mar-
grethe Eriksdatter og Advok. Krigsraad Deigaard
ligeledes som Defensor for Arrestanten Jesper Chri-
stensen Goedahl, der tiltales: Christen Munk Ander-
sen for Forfærdigelse af falske Pengemønter, Jesper
Christensen Goedahl for samme Forbrydelse eller Med-
virkning til denne og Ane Margrethe Eriksdatter li-
geledes for Medvirkning til eller Deelagtighed i den
nævnte Forbrydelse, og ved Hjem-Ginding Herredens
Extraretsdom af 1ste April 1856 domte: Arrestanterne
til Tugthusarbejde hver i 6 Aar og Arrestantinden
til Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Dom: „Arre-
stanterne Christen Munk Andersen og Jesper Chri-
stensen Goedahl bør hensættes til Tugthusarbejde
hver i 6 Aar, og Arrestantinden Ane Margrethe Eriks-
datter til Forbedringshusarbejde i 2 Aar.“

Viborg Stiftstidende, 16. oktober 1856 (original)

Mandagen den 1ste September 1856.

Nr. 141. Ldsovrpct. Morville som Actor, contra:
LLdsovrpct, Richelmann som Defensor for Arrestanten
Christen Munk Andersen og Arrestantinden Ane Margrethe Eriksdatter og Ldsovrpct. Krigsraad Deigaard ligeledes som Defensor for Arrestanten Jesper Christensen Gosdahl, der tiltales: Christen Munk Andersen for Forfærdigelse af falske Pengemønter. Jesper Christensen Gosdahl for samme Forbrydelse eller Medvirkning til denne og Ane Margrethe Eriksdatter ligeledes for Medvirkning til eller Delagtighed i den nævte Forbrydelse, og ved Hjerm-Sinding Herreders Extraretsdom af 1ste April 1856 dømte: Arrestanterne til Tugthusarbejde hver i 6 Aar og Arrestantinden til Forbedringshuudsarbejde i 3 Aar. Dom: "Arrestanterne Christen Munk Andersen og Jesper Christensen Gosdahl bør hensættes til Tugthusarbejde hver i 6 Aar, og Arrestantinden Ane Margrethe Eriksdatter til Forbedringshuudsarbejde i 2 Aar."

Renskrift.

Efter løsladelse fortsætter ægteparret samlivet. De får den 10. juli 1863 en søn, **Jens Peder Christensen**, født i Tvis sogn.

På trods af 6 års ophold i Horsens Tugthus er **Christen Munk Andersen** ikke kureret for at begå ulovligheder.

Han får efter en mindre forseelse en ny dom af længere varighed (3 år).

Naar indsat.	Dom N ^o	Fange N ^o	Fangens Navn.	Al-der.	Fødested.	Hjemsted.	Straf-feafde-ling.	Straffe-tid.	Anmærkning.
1850 Maj 14	2057 63 2147	245	Christen Munk Andersen	55	Kjænder Hjerm Rungbykj. p.	Jyngst	3 Aar		12/583 løsladt

Christen Munk Andersen – gen-indskrevet i Horsens Tugthus journal.

Af næste sides stambogsblad vedrørende **Christen Munk Andersen** i Horsens Tugthus kan bl.a. læses: tidligere straffe – 6 års tugthus for falskmønteri – udskrevet fra Horsens Tugthus den 29. december 1862. 3 gange 5 dages fængsel for falske anklager.

Anklaget for sædelighedsforbrydelser efter straffelovens § 166, 173 og 176
Imod et plejebarn (Straffeloven af 1866).

§ 173. Bedriver Nogen Utugt med et Pigebarn under 12 Aar, ansees han med Strafarbeide indtil 8 Aar, forsaavidt Gjerningen ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører høiere Straf.

§ 166. Den, der misbruger sin Stilling til at forføre sit Fosterbarn, sin Myndling eller et ham til Underviisning og Opdragelse betroet Fruentimmer til Samleie, ansees med Strafarbeide indtil 6 Aar eller under formildende Omstændigheder med Fængsel paa Vand og Brød ikke under 2 Gange 5 Dage. Dog bortfalder al Straf, hvis de komme i Ægteskab sammen.

§ 176. Gjør Nogen sig under de i §§ 161-170, 173 og 174 omhandlede Forudsætninger skyldig i uteerligt Forhold, uden at legemlig Omgang finder Sted, bliver en forholdsmæssig mindre Straf at anvende.

Afleveret til straffeanstalten 14. maj 1880 – efter 9 ugers ophold i Viborg Arrest. Straffetiden udløber 14. maj 1883 (løslades dog 12. maj)

I folketællingen 1901 er ægteparret atter sammen og bosat i Mønsted sogn, Viborg amt, angivet som vævere. **Christen Munk Andersen** dør den 15. februar 1903 i Mønsted (78 år gammel).

Birgitte Sørensens datter, **Ane Kirstine Christensen**, bor hos sine bedsteforældre, hvor hun i folketællingen 1860 er angivet som "fattiglem". Hun bliver konfirmeret i Tvis Kirke den 6. oktober 1867 (bemærkning i kirkebog: "*hos Husmand Søren Madsen paa Skindbjerg Mark*").

Horsens Tugthus.

nl. 417
 410

Christen Munk Andersen. Sigurd S.

Døm Nr. *2057* *657* Tugthus - Fange Nr. *245*

indsat til *Tugthus*-Arbejde paa 3 Aar
 ifølge Døm i 1ste Instants *og Sjunde Afdeling Herredets Retssag af 1de Mai 1880*
 " " 2den "
 " " 3die "

afleveret til Straffeanstalten den *14de Maj 1880* fra *Viborg* Arrest.
 Straffetiden udløber den *14de Maj 1883* afgaaet den *12de Mai 1883*. *9 Uger*

Højde <i>67 1/2</i>	Figur <i>tynde</i>	Værnepligtig eller Soindrulleret.				
Lemmer <i>spindels</i>	Haar <i>brunt</i>	Indskrivningskreds.	Lægd.	Dagstar.	Nr.	Anmærkning.
Øjne <i>blå</i>	Nase <i>lunnet og lav</i>					
Ansigtifarve <i>blå</i>	Taler <i>danst</i>	<i>S. Jespersen & Comp. No. 12.</i>				
Særdeles Kjendemerke: <i>ingen</i>						

Fødested *Sigurd S. - Seestovng H. - Ringkjøbing A.*
 Forsørgelsessted *Hjerm S & H Ringkjøbing A.*
 Sidste Opholdssted *Sparvej - Fjends H. - Viborg A.*
 Næringsvej *Navis*
 Alder *58 Aar. § 13/9 1824*
 Religion *luth.* konfirmeret *ja*
 Kan lese *ja* kan skrive *ja*
 Er *gift, har ingen Børn, er separeret*
 Sundhedstilstand ved Ankomsten: *god*

Tidligere Straffe:
 1. 6 Aar Tugthusarbejde for Falskmonnter --- 1856
efter Højesteretsdom af 29. December 1852
 2. 3 x 5 Aar i V. B. for falsk Klagebrev --- 1875
Horsens. Lint. 29/12 1862.

Medbragt af Penge eller Dokumenter:
1.29 Kr.
188/2

Forbrydelsen, hvorfor Fangen er inddømt:
Forbrydelse mod Sædeligheden § 176 og § 177 § 166 og § 62.

Oplysninger om Fangens foregaaende Levnet:

Maagte født. Fadren Gaardmand. 1 Søster lev. Fanger af Familien døde. Opdragt af Moderen til 8de Aar, kom da til Fadren indtil Confirmationen. Studier i Ringkjøbing. Tjente paa en Gaard de første 3 Aar efter Confirmation: og forskellige Steder paa Kystens Tid, indtil han blev Soldat. Som dengang havde et Tugthus, til han 31 Aar og begik første Forbrydelse. Løste 29/12 1862 har han senere været og som Vaar, i denne Egenskab optaget sig 40 Aar i Hjerm Sog. Tildales nu for Udbygd og skulelig Forhold indt at Oransj Pejlsaar. Han ingen Grund an

Christen Munk Andersens stambogsblad fra Horsens Tugthus.

2. **Mads Sørensen**, født 30 november i Meirup sogn.

Mads Sørensen bliver gift den 11. oktober 1857 i Vind Kirke med **Else Kathrine Neesen**, født den 2. september i Vind sogn.

Mads Sørensen etablerer sig som snedkermester i Holstebro med bopæl, Skolegade 8. Han dør den 11. marts 1922 i Holstebro.

3. **Laurids Sørensen** (ofte med tilnavnet **Bæk** eller **Bek**)

Laurids Sørensen, født 9. september 1835 i Nr. Felding sogn.

I perioden 1808 – 1849 skulle alle fødte drengebørn indskrives i lægdsrullen, fordi de var potentielle soldater senere i livet.

Det var dog i realiteten ”fædrene” (eller enlige mødre med fødte drenge), der skulle lade sig indskrive sammen med navn og alder på de nyfødte drengebørn. Hvis man undlod dette, kunne det koste en kortere fængselsstraf på vand og brød. Indskrivningen foregik hos det lokale sogns lægdsmand. Den indskrevne skulle derefter figurere i lægdsrullen de næste 45 år før han kunne blive slettet.

Ringkøbing amt 1836 L Tilgangsrulle, Lægd 70, Nr. Felding.

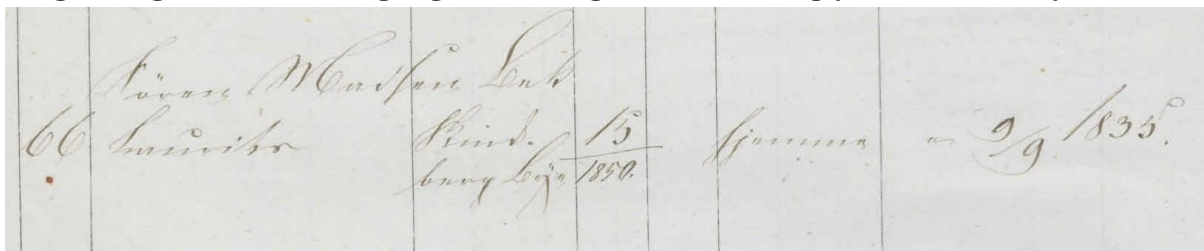
Gammel No. eller Litra.	Rot Ebe- No.	Fædrenes og Sønnernes Navne.	Lægd-No. Sønnernes Fødested.	Ulder.	Soide Tom-mer.	Nu havende Opholdssted.	Betegninger.
L. 203		Søren Madsen	Skindberg Bye			Skindberg	J. P. Sørensen 1836

L = årstal 1836, 203 = løbenummer, Søren Madsen = faders navn, Laurits Sørensen = Søns navn, Skindberg Bye = fødested, hjemme = opholdssted, født 9 September 1835 = fødselsdag.

Fra og med 1849 ændredes reglerne for både optagelse og sletning i lægdsrulle. Fremover skulle man først indskrives, når man var fyldt 14/15 år. Det betød i realiteten, når en dreng var blevet konfirmeret.

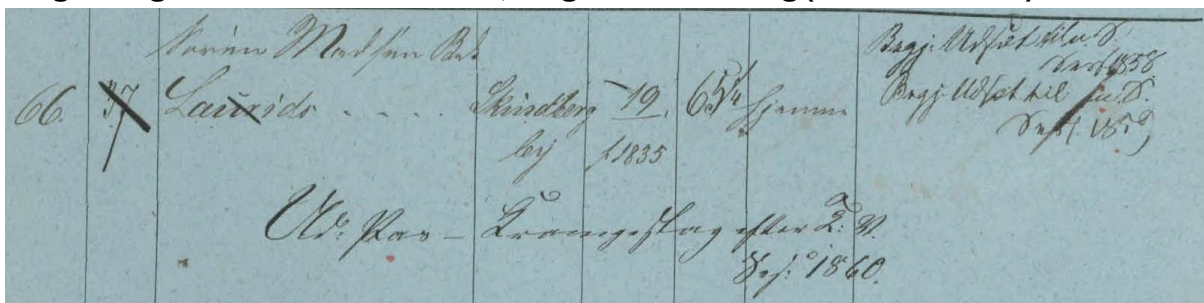
Derfor skulle alle tidligere indskrevne nu genindskrives i lægdsrullen, når de nåede den nye aldersgrænse, ligesom de fremover kun skulle være indskrevet til de fyldte 38 år.

Ringkøbing amt 1850 Ø Tilgangsrulle, Lægd 70 Nr. Felding (Ø = årstal 1850).

66 = nye løbenummer, Søren Madsen Bek = faders navn, Laurits = søns navn, Skindberg Bye = fødested, 15/1850 = alder, hjemme= opholdssted, 9/9 1835 = fødselsdag.

Ringkøbing amt 1854 D Hovedrulle, Lægd 70 Nr. Felding (D = årstal 1854).

66 = gamle løbenummer, 37 = nye løbenummer, Søren Madsen Bek = faders navn, Laurids = søns navn, Skinberg By = fødested, 19 = alder, 1835 = fødselsår, 65/4 = Højde i tommer, hjemme = opholdssted, Begj.(begjæret) Udsat til nS (næste session) 1858, Begj. Udsat til nS 1859.

Ud pas (udskrivningspas), Krampeslag efter T V (tingsvidne). Session 1860.

Lægdsrullebetegnelsen "Udskrivningspas" betyder, at han er slettet af lægdsrullen ("kasseret").

4. Christen Sørensen, født 20. september 1939 i Nr. Felding sogn.

Christen Sørensen bliver gift den 28. december 1864 i Holstebro Kirke med **Ane Pedersen Kjaer**, født den 26. november 1836 i Humlum sogn.

Ægteparret er bosat i "Tidensminde", Hjerm sogn, hvor **Christen Sørensen** betegnes som murer. Han dør allerede den 19. marts 1873 i Hjerm (33 år gammel).

Ane Sørensen (f. Pedersen Kjær) gifter sig igen den 6. september 1874 i Gimsing kirke med **Niels Knudsen**, født den 29. marts 1846 i Hvidbjerg.

Ane Sørensen/Knudsen (f. **Pedersen Kjaer**) dør den 7. september 1915 i Struer.

Før folketællingen 1855 har både **Laurids Sørensen** og **Ane Christensen** forladt deres fødesogne. De befinder sig nu begge i Måbjerg sogn på hver sin nabogård.

Laurids (her angivet som "**Laust**") **Sørensen** er tjenestetyende hos gårdmand **Jens Christian Eskildsen**, "**Vester Frøjk**".

Ane Christensen er i tjeneste hos naboen, gårdmand **Christen Christensen**, "**Øster Frøik**".

(Stednavnet "**Frøjk**" menes at stamme fra: En bugtning på Storåen, hvor der er frøer)

Folketællingen Maabjerg sogn 1855.

original

Navn	Ålder	Stand	Sogn	Bemærkninger
Jens Christian Eskildsen	35	gift	Maabjerg	Gaardmand husfader
Mariane Jensen	23	Do.	Aulum sogn	hans kone
Eskild Jensen	2	ugift	her i Sognet	deres Barn
Eskild Pedersen	73	gift	Do.	forsørges af familien
Johanne Henriksen	70	Do.	Do.	Do.
Laust Sørensen	21	ugift	Felding Sogn	Tjenestefolk
Katrine Knudsen	25	Do.	Sevel Sogn	- -
Henrik Eskildsen	42	gift	her i sognet	- -
Margrete Jensen	43	Do.	Nissum Sogn	- -

renskrift

Navn	Ålder	Stand	Sogn	Bemærkninger	Religion
Vester Frøik Jens Christensen	35	gift	Maabjerg	Gaardmand husfader	Luther.
Mariane Jensen	23	Do.	Aulum sogn	hans kone	Do.
Eskild Jensen	2	ugift	her i Sognet	deres Barn	Do.
Eskild Pedersen	73	gift	Do.	forsørges af familien	Do.
Johanne Henriksen	70	Do.	Do.	Do.	-
Laust Sørensen	21	ugift	Felding Sogn	Tjenestefolk	Do.
Katrine Knudsen	25	Do.	Sevel Sogn	- -	-
Henrik Eskildsen	42	gift	her i sognet	- -	-
Margrete Jensen	43	Do.	Nissum Sogn	- -	-

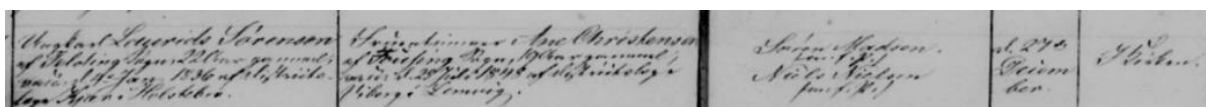
original

Øster	Christen Christensen	28	ugift	her i Sognet	Gaardmand, husfader	Luther.
Frøik	Henrik Christensen	31	Do.	Do.	hans brødre	Do.
	Jens Christensen	21	Do.	Do.	- -	Do.
	Laust Christensen	18	Do.	Do.	- -	-
	Mette Katrine Nielsen	36	Do.	Do.	Tjenestefolk	Do.
	Ane Christensen	17	Do.	Do.	- -	-

renskrift

Øster	Christen Christensen	28	ugift	her i Sognet	Gaardmand husfader	Luther.
Frøik	Henrik Christensen	31	Do.	Do.	hans brødre	Do.
	Jens Christensen	21	Do.	Do.	- -	Do.
	Laust Christensen	18	Do.	Do.	- -	-
	Mette Katrine Nielsen	36	Do.	Do.	Tjenestefolk	Do.
	Ane Christensen	17	Do.	Do.	- -	-

Naboskabet bevirker, at **Ane** bliver gravid i efteråret 1856 og føder den 30. juli 1857 i Maabjerg sogn **Laurids** og **Anes** første barn, der døbes **Ellen Kirstine Lauridsen**, idet **Laurids** anerkender fadderskabet. Det er dog først den 27. december 1857, at **Laurids** og **Ane** bliver gift i Nr. Felding Kirke.

Laurids Sørensen og Ane Christensens vielsesnotits i Nr. Felding sogns kirkebog.
Ungkarl Laurids Sørensen af Felding Sogn, 22 aar gammel, vacc. (Koppevaccination)
4. Jan. 1836 af Læge Kjær i Holstebro. Fruentimmer Ane Christensen af Fousing (her blev hun konfirmeret) 19 aar gammel, vacc. 29. juli 1848 af læge Wiberg i Lemvig.

Oplysning: Der fandtes på tidspunktet lovkrav om obligatorisk koppevaccination før både confirmation og indgåelse af ægteskab. Attest skulle forevises præsten. Her er vaccinationsdatoerne og lægenavn påskrevet vielsesnotatet, hvor almindeligvis forældrenes navne er påført.

Laurids Sørensen og Ane Christensen bliver forældre til i alt 9 børn (5 drenge og 4 piger). Da alle navne er oplyst mundtligt til præsten, har denne stavet efternavnet efter forgodtbefindende. De anvendte stavemåder fra kirkebogen ses nedenstående.

Ellen Kirstine Lauritzsen, født den 30. juli 1857 i Maabjerg sogn.

Birgitte Lauridzen, født den 21. september 1858 i Nr. Felding sogn.

Søren Kristjan Lauridsen, født den 22. august 1860 o Nr. Felding sogn.

Andreas Lauridzen, født den 24. maj 1863 i Nr. Felding sogn.

Marinus Lauridsen, født den 29. oktober 1867 i Nr. Felding sogn.

Mette Kirstine Laustsen, født den 5. maj 1869 i Holstebro sogn.

Kristjane Lauritsen, født den 13. februar 1873 i Nr. Felding sogn.

Niels Lauritsen, født den 1. april 1876 i Nr. Felding sogn.

Johannes Hinsch Lauridsen, født den 20. maj 1879 i Nr. Felding sogn.

Ved folketællingen 1. februar 1860 bor **Laurids Sørensen** og **Ane Christensen** samt datteren **Birgitte Lauridsen** i Nr. Felding sogn. Ældste datter, **Ellen Kirstine Lauridsen** er plejebarn hos **Ane Christensens forældre**.

Beboelsen angives som fattighus. **Laurids** angives som daglejer.

I løbet af 1860`erne forøges familien med yderligere 4 børn, først 3 drenge i 1860, 1863, 1867 samt en pige i 1869 (se tidligere beskrevne navne og fødselsdage).

Barn nr. 4, **Andreas Lauridzen**, født 24 maj 1863 dør den 21. april 1864, en måned før han fylder 1 år.

Familiens bopæl er for de 3 første fødsler angivet som "Skindberg Fattighus", "Pølsberghus", "Skindberg Mark".

I 1868 begynder **den store nedtur** (uden ende) for familien **Laurids Sørensen / Ane Christensen**.

Laurids Sørensen starter sin kriminelle løbebane med et mindre tyveri af en terrin fra Giæstgiver Nørklits Giæstgivergaard. Hændelsen medfører en retssag, der er beskrevet i retsprotokollen.

Holstebro Byfoged Domprotokol 28. juli 1868.

Den
afgjørt 28. Juli 1868

Justitsfoged Laurids Sørensen
Mod
Kædet Laurids Bek, Felding
for Tyveri

Højeste Amtets Ordre af 26/7 Ma tiltalte Laurids Sørensen Bek nærværende Sag Tiltalte Laurids Sørensen Bek for Tyveri og det være hans egen Tilstaaelse i Forbindelse med det øvrige under Sagen oplyste Omstændigheder tilstrækkeligt godtgjort at han har gjort sig skyldig i den Forbrydelse, hvorfor han sigtes, idet han da en Aften kom ind i Gjæstgiver Nørklits Gjestgivergaard ser nogen saa Lejlighed til at tage en i Gaarden hensat Terrin hvori der var Skalotteløg til Afkøling.

Løgene hældte Tiltalte ud af Terrinen som han medtog og som samme under sagen er kommet til stede og vurderet til 16 s og udleveret til Bestjaalne, som har frafaldt Krav paa Erstatning.

For dette sit Forfald vil Tiltalte der er født i 1835 og ikke tidligere befundet at være straffet ikke kunde undgaa at straffes efter §228 i alm. borgerlig Straffelov for 1st. Gang begaaet Tyveri og skjønnes Straffet efter Sagens Omstændigheder paavist samt at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, hvorfor Tiltalte vil have at udrede alle med denne Sag lovligt forbundne Omkostninger, derunder Salair til Actor Procurator Brask og Anfanger Kammerraad Procurator Repsdorph 4 rd til hver.

Den befalede Sagsførelse for været lovlig.

Thi kendes for Ret:

Tiltalte Laurids Sørensen Bek bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i fem Dage samt udrede alle med denne Sag lovligt forbundne Omkostninger derunder Salair til Actor Procurator Brask og Anfanger Kammerraad Procurator Repsdorph 4 rd til Hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Thi kendes for Ret.

Tiltalte Laurids Sørensen Bek har forfaldt i Fængsel paa Vand og Brød i fem Dage samt udrede alle med denne Sag lovligt forbundne Omkostninger derunder Salair til Actor Procurator Brask og Anfanger Kammerraad Procurator Repsdorph 4 rd til Hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

W. H. Holstebro

Original

Hvorfor stjæler **Laurids** en terrin? Er den til brug i det hjemlige køkken eller stjæles den med videresalg for øje?

Renskrift

I Nr. Felding sogns kirkebogs afgangsliste den 18. november 1868 er noteret, at **Laurids Sørensen** og **Ane Christensen** forlader Nr. Felding sogn – bortrejst til Holstebro. Medens de opholder sig der, fødes deres 3. datter,

Mette Kirstine Laustsen. Laurids Sørensen er i kirkebogen angivet som arbejdsmand. Kun forældrenes navne er indført i kirkebogen. Før dåben er forældrene tilbage i Nr. Felding, hvor datteren, **Mette Kirstine Laustsen** døbes den 9. januar i Nr. Felding Kirke. **Laurids Sørensen** angivet som ”Indsider” i Skindbjerg mark.

Ved folketællingen den 1. februar 1870 er familiens bopæl Bavnsgaardhus, **Laurids Sørensen** angivet som arbejdsmand i sognet, men han er opført på listen over personer fraværende i 2 dage på tællingsdagen.

Optegnelse										
paa de af Stedernes Beboere, der for kortere eller længere Tid ere fraværende og opholde sig udenfor Sognet.										
Løbe-nummer.	Personens fulde Navn.	Køn.	Alder.	Ægte- skabelig Stilling.	Troesbe- kjendelse.	Bødefed.	Stilling i Familien.	Næringsvei eller Erhverv.	Åværende Opholdssted.	Over- lange fra- værende.
1.	Laurids Sørensen	M.	33	Gift	Luth.	1. Felding Bavnsgaardhus	Konjunkt	Dagløje	Skindbjerg mark	2 Dage

Folketælling 1870, Nr. Felding sogn. Laurids Sørensen – fraværende.

I 1871 er **Laurids Sørensen** atter på kant med loven. Også hans kone, **Ane Christensen** inddrages i sagen som medskyldig.

Da ægteparret tilsyneladende er registreret som ”fattiglemmer” har de ret til at få udleveret et bestemt mål korn fra Vegem Mølle på sognets regning. De møder ikke op på dagen, hvor kornet skal udleveres og undskylder sig med, at den fastsatte dag ikke svarer til den sædvanlige anvendte dag. Der opstår problemer mellem den ansvarlige for udleveringen, Søren Dystrup, og skældsordene ”fyger” mellem parterne.

Ægteparret meldes til de lokale autoriteter. Sagen skal derefter afgøres i Hjerm-Ginding Herredsfogedret, hvor de idømmes en ”mulct” (bøde) med en betalingsfrist. Hvis betalingen ikke finder sted inden for fristen, ændres den til 5 dages fængsel til hver.

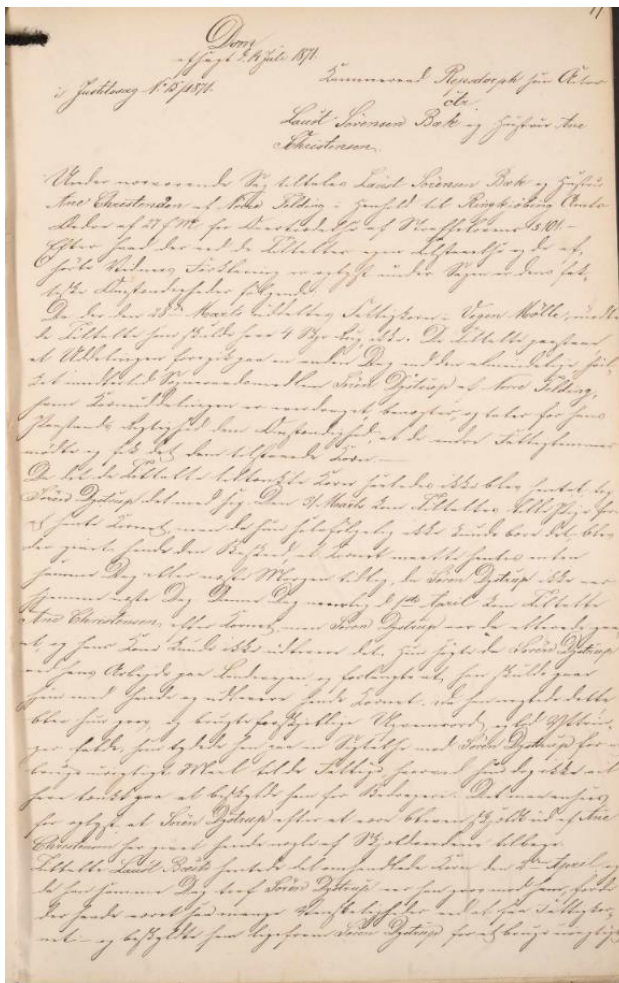
Laurids og **Ane** anklages efter straffelovens § 101:

§ 101. Den, som med Haan, Skjældsord eller anden fornærmelig Tiltale overfalder en Embedsmand eller nogen anden af de i §§ 98-100 omhandlede Personer under Udførelsen af deres Embede eller Bestilling eller i Anledning af samme, straffes med Fængsel eller Bøder.

Vegen Mølle, Nr. Felding.

Hjerm-Ginding Herredsfoged: Domprotokol 14. juli 1871

Dom
Afsagt d. 14 Juli 1871

I Justitsag No. 15/1871 Husmand Repsdorph som Actor
ctr.
Laust Sørensen Bæk og Hustru Ane
Christensen

Under nærværende Sag tiltales Laust Sørensen Bæk og Hustru Ane Christensen af Nørre Felding i henhold til Ringkøbing amts Ordre af 27 f.m. for overtrædelse af Straffelovens § 101.

Efter hvad der ved de Tiltaltes egen Tilstaaelse og de af førte Vidners Forklaring er oplyst under Sagen er dens faktiske Omstændigheder følgende:

Da der den 28de Marts uddeltes Fattigkorn i Vegen Mølle mødte de Tiltalte som skulle 4 ?? Rug ikke. De Tiltalte paastod at Uddelingen foregik paa en anden Dag end den almindelige hvilket imidlertid Sogneraadsmlem Søren Dystrup af Nørre Felding hvem kornuddelingen er overdraget benægter og taler for hans Paastands Rigtighed som Omstændighed at de andre Fattiglemmer mødte og fik det dem tilstaaede Korn.

Da det de Tiltalte tiltænkte Korn således ikke blev hentet tog Søren Dystrup det med sig. Den 31 Marts kom Tiltalte til stede for at hente Kornet, men da hun selvfølgelig ikke kunde bære det blev der givet hende den Besked, at Kornet maatte hentes enten samme Dag eller næste Morgen tidlig, da Søren Dystrup ikke var hjemme næste Dag. Denne Dag nemlig d 1st April kom Tiltalte Ane Christensen efter Kornet, men Søren Dystrup var da allerede gaaet, og hans Kone kunde ikke udlevere det. Hun søgte da Søren Dystrup ved hans Arbejde paa Landevejen, og forlangte at han skulle gaa Hjem med hende og udlevere hende Kornet. Da han nægtede dette blev hun grov og brugte forskellige ukvemsord og lod Ytringer falde, som tyede hen paa en sigtelse mod Søren Drystrup for at bruge urigtige maal til de Fattige, hvorved hun dog ikke ville have tænkt paa at beskyldte ham for Bedrageri. Det menes for oplyst at Søren Dystrup efter at være bleven skældt ud af Ane Christensen har givet hende nogle af Skældudene tilbage.

Tiltalte Laust Bæk hentede det omhandlede Korn den 2de April og da han samme Dag traf Søren Bystrup var han grov mod ham fordi der havde været saa mange vanskeligheder ved at faa Fattigkornet og beskyldte han ligefrem Søren Dystrup for at bruge urigtigt

>>>>

Maal til fattige. Det maa her ligeledes antages oplyst at Søren Drystrup efter at være bleven skjeldt ud har givet Skjeldsordene tilbage.

Tiltalte Laust Bæk har forsøgt at godtjøre sin Paastand om at Søren Drystrup brugte urigtigt Maal til de fattige, men de i den Anledning anstillede Undersøgelser har ikke paa nogen som helst Maade bestyrket denne Paastand, idet det tværtimod er oplyst, at Søren Drystrup med en del ulejlighed har forskaffet sig et justeret Maal og brugt det paa almindelig Maade.

Da det er utvivlsomt at de herom handlende Grovheder og den ovenfor nærmere betegnede fornærmelige tiltale er bleven rettet mod Sogneraadsmlem Søren Drystrup i Anledning af hans Bestilling som saadan maatte da Tiltalte Laust Sørensen Bæk og der er født i Nørre Felding d. 9de Septbr. 1835 og ved Holstebro Kjøbstads Extraretsdom af 28de Juli 1868 er anført som Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage for Tyveri og Ane Christensen der er født i Asp d 13de October 1838 og ikke førhen straffet være at anse efter Straffelovens § 101 ifa § 98 og straffes navnlig af hensyn til, at det er naturligt, at de som fattige Folk for hvem Tiden er kostbar kunne blive forbitrede over de vanskeligheder der for dem var forbunden med at faa deres fattigkorn, og at det er uundskyldeligt at de skønt med urette kom til at tillægge Søren Drystrup Skylden passende at kunne bestemmes til en Statskassen Tilfaldende Mulct paa 10 Rdl for hver, eller hvis denne ikke fuldt ud betales til simpelt fængsel for hver i 5 Dage. Denne efter Omstændighederne milde Straf er ogsaa bestemt af Hensyn til at Søren Drystrup straks paa Stedet har givet dem deres Grovheder tilbage.

De Tiltalte ville derfor være at kjende pligtige til in Solidum at udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger herunder i Salair til Actor Kammerraad Repsdorph 6 rd og desan for Prokurator Brask 5 rd. Sagsførelsen har været forsvarlig.

Thi Kjendes for Ret.

De Tiltalte Laust Sørensen Bæk og Hustru Ane Christensen af Nørre Felding bør til Statskassen betale en Mult paa 10rd eller hvis denne ikke fuldt ud betales hensættes i simpelt fængsel hver i 5 Dage saa bør de in Solidum udrede alle af denne sag

lovligt flydende Omkostninger derunder Salair til Actor Kammerraad Proc. Repsdorph 6rd og Defensor proc. Brask 5rd der efterkommes inden 15 Døgn efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven

H Becher

Dermed er sagen ikke overstået. Det er sandsynligvis **Laurids** og **Ane**, der anker sagen, der sendes til behandling i Viborg Landsoverret et par måneder senere.

Her ændres dommen fra en bøde til hver til simpelt fængsel i 2 dage til hver samt betaling af omkostninger derunder salær til Actor og Defensor i både underret og overret (se efterfølgende sider).

Dommen må vurderes til en stramning, ligesom der nu skal betales dobbelt salær.

Viborg Landsoverret: Domprotokol 11. september 1871.

Aar 1871 Mandagen den 11 September blev af sigt
 følgende Domme
 Landsoverretsprocurator Fasting som Actor
 ctr
 de tiltalte Lauritz Sørensen med Tilnavn Bæk og
 Hustru Ane Christensen. –
 Dom
 Under nærværende Sag sigtes de tiltalte Lauritz
 Sørensen med Tilnavn Bæk og dennes Hustru
 Ane Christensen for Overtrædelse af Straffelov-
 ens §101. –
 Ifølge den af Sogneraadsmlem Søren Dystrup
 afgivne Forklaring mødte de Tiltalte, der er
 ... Understøttelse af Fattigvæsenet, ikke til
 den sædvanlige Maaneduddeling af Korn til
 de Fattige i Vegen Mølle d. 28 Marts d. A. for at
 modtage det for dem bestemte Korn, og han
 lod det derfor bringe hjem til sin ... i N.
 Felding; den 31 M. kom et af Tiltaltens Børn, en
 Pige paa 12 a 13 Aar, for at afhente Kornet ½ Tdr.
 Rug, og da hun ikke kunde bære det, tilkjen-
 degav Dystrup hende, af Kornet maatte hen-
 tes samme Dag eller næste Morgen tidlig
 men først henimod Middag d. 1 April indfandt
 Tiltalte Ane Christensen sig, og da Dystrup
 ikke var hjemme, gik hun ud til ham ved
 hans Arbejde og vilde have ham til strax at
 følge med sig hjem for at give hende Kornet,
 men da han ikke vilde det i blev hun grov
 og kaldte ham en Svinehund m. m., samt
 yttrede, at han tog Kornet hjem til sig for
 at udmaale det med urigtigt Maal til de
 Fattige. – Efter at Dystrup senere var
 kommen hjem, afmaalte han Kornet saa-
 ledes at det kunde udleveres, og den næste
 Dag indfandt Tiltalte Lauritz Sørensen sig og
 afhentede det, og, da han paa Landeveien mødte

Aar 1871 Mandagen den 11 September afsagt følgende Domme

Landsoverretsprocurator Fasting som Actor
 ctr
 de tiltalte Lauritz Sørensen med Tilnavn Bæk og
 Hustru Ane Christensen. –

Dom

Under nærværende Sag sigtes de tiltalte Lauritz
 Sørensen med Tilnavn Bæk og dennes Hustru
 Ane Christensen for Overtrædelse af Straffelov-
 ens §101. –

Ifølge den af Sogneraadsmlem Søren Dystrup
 afgivne Forklaring mødte de Tiltalte, der er
 ... Understøttelse af Fattigvæsenet, ikke til
 den sædvanlige Maaneduddeling af Korn til
 de Fattige i Vegen Mølle d. 28 Marts d. A. for at
 modtage det for dem bestemte Korn, og han
 lod det derfor bringe hjem til sin ... i N.
 Felding; den 31 M. kom et af Tiltaltens Børn, en
 Pige paa 12 a 13 Aar, for at afhente Kornet ½ Tdr.
 Rug, og da hun ikke kunde bære det, tilkjen-
 degav Dystrup hende, af Kornet maatte hen-
 tes samme Dag eller næste Morgen tidlig
 men først henimod Middag d. 1 April indfandt
 Tiltalte Ane Christensen sig, og da Dystrup
 ikke var hjemme, gik hun ud til ham ved
 hans Arbejde og vilde have ham til strax at
 følge med sig hjem for at give hende Kornet,
 men da han ikke vilde det i blev hun grov
 og kaldte ham en Svinehund m. m., samt
 yttrede, at han tog Kornet hjem til sig for
 at udmaale det med urigtigt Maal til de
 Fattige. – Efter at Dystrup senere var
 kommen hjem, afmaalte han Kornet saa-
 ledes at det kunde udleveres, og den næste
 Dag indfandt Tiltalte Lauritz Sørensen sig og
 afhentede det, og, da han paa Landeveien mødte

Impliceret i sagen: **Søren Andersen Dystrup.**

Folketælling den 1. februar 1870, Nr. Felding

Lynborg	11	Søren Andersen Dystrup	M.	49.6	G.	Lutheran	Ulvborg S.	Husfader	Jordbruger
	12	Ane Jensdatter	K.	47.1	G.	ligesaa	Mejrup S.	Husmoder	Huskone

Lynborg (bopæl) Søren Andersen Dystrup, M (mand) 49 Aar g (gift) Lutheran (tro)
Ulvborg S., Ringkøbing Amt, (nu: Ulfborg sogn - fødested) Husfader, Jordbruger.
Ane Jensdatter, K (kvinde) 47 Aar, G (gift) ligesaa (tro, lutheran) Mejrup S. (fødested),
Husmoder, Huskone.

>>>>>

209

Dystrup, begyndte han strax med Grovheder mod ham, kaldte ham en Svinehund og sagde at han tog Kornet hjem til sig for at bruge ujusteret Maal ved Udleveringen, ligesom han ogsaa d. 6 April da han traf Dystrup ved dennes Arbeide brugte grov og fornærmelig Tale imod ham. -

Tiltalte Ane Christensen har indrømmet ved den omhandlede Leilighed at have været grov mod Dystrup, uden at hun vil kunne erindre hvilke Skjældsord hun ...brugt, ligesom hun ogsaa har indrømmet at have brugt nogle Yttringer om at hans Meel ikke kunde staa sin Prøve. -

Tiltalte Lauritz Sørensen ... ligeledes indrømmet at have udskjældt Dystrup for en "... og beskyldt ham for at bruge urigtigt Maal til de Fattige, hvilken Beskyldning han har gjentaget i Retten. De have derfor begge anbragt, at de være ... over de Vanskeligheder de havde ved at faae det dem til ... Korn, og at Dystrup ved de omhandlede Leiligheder ... grov mod dem, og efter de afhørte Vidners Forklaring maa det ogsaa ansees oplyst, at Dystrup har givet dem deres Skjældsord tilbage. -

... .. ville de Tiltalte, af hvilke Sørensen er født 1835 og i Aaret 1868 har været straffet for Tyveri, medens Ane Christensen, der er født i Aaret 1838, ikke sees tidligere at have været tiltalt eller straffet, være at ansee efter den ovennævnte § i Straffeloven, og findes deres Stafpassende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel for hver i 2 Dage. - De Tiltalte ville derfor En for begge og begge for En have at udrede Actionens Omkostninger og derunder i Salær til Actor for Underretten 14de og til Defensor sammesteds 3de, samt til Actor og Defensor for Overretten 5de til hver. -

Under Sagens Behandling i ... og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte Lauritz Sørensen med Tilnavn

2074
Bæk og Ane Christensen bør hensættes i simpelt Fængsel hver i 2 Dage. -

11. Saa udrede de Tiltalte og En for begge og begge for En Actionens Omkostninger og derunder i Salær til Actor for Underretten 4de og til Defensor sammesteds 3de, samt i Salær til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorern Fasting og Isaacsen, 5de til hver. -

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Pigen på 12/13 år, der nævnes, må være **Birgitte Lauridsen** født 21. september 1858.

I 1874 er den gal igen. Denne gang drejer det sig atter om tyveri begået den 20. januar. På et værtshus i Holstebro har en gæst lagt en pakke fra sig på et bord nær indgangen. Laust Sørensen tager pakken og forlader stedet, men bliver indhentet og tilbageholdt. Pakken indeholder et bundt tvist tilhørende en smed.

Laust Sørensen bliver pågrebet og ført til herredsfogedkontoret, hvor han delvis erkender hændelsen, hvorfor han ikke sættes i arrest, men med påbud om at møde næste dag i rådstuen med henblik på videre forhør.

Holstebro Byfoged: Politiprotokol (I)

Aar 1874 d. 21 Januar Eftm. Kl. 6 blev Holstebro Kjøbstads Politiret sat paa Raadet Herredskontoret i Holstebro af den ordinaire Dommer med undertegnede Vidner, hvor da foretoges:

Nº 9/1874 Forhør over Laust Sørensen Bæk
af N. Felding.

Freml. Rapport fra Politibetj. Clausen af DD. paalydende:

Det blev bemærket, at Anholdte blev indbragt hertil igaar aftes Kl. 9 umiddelbart efter, at han var grebet i det Føromhandlede Tyveri. Tillige blev bemærket, at Dommeren talte med Anholdte, da han blev indbragt hertil igaar aftes. Han var da noget beskjænket men saavidt kunde skjønnes, ingenlunde i nogen Tilregneligheden udelukkende Grad.

Anholdte fremstod i Frihed.

Han erkjender at have tilvendt sig den under Sagen omhandlede Pakke fra Værtshusholder P. Sognefogeds Lokale paa Sønderland. Han maa ogsaa erkjende, at han da han blev anholdt, forsøgte paa at slaa sig løs for at undløbe. Han paastaaer, at han var en del beskjænket, saa at han ikke vil kunne erindre, paa hvilket Sted Pakken laa, da han tilegnede sig den. D.A.

Da det efter den afgivne Tilstaaelse maa antages, at Sagen vil kunne oplyses uden Arrest, blev Anholdte dimmitteret med Paalæg om at møde paa Raadstuen i Holstebro Tirsdagen d. 27de Fm. Kl. 11.

Forhøret udsat.
Politiretten hævet.

H Becher

Vidner
Olsen Bang

Forhøret fortsætter næste dag.

>>>>

Holstebro Byfoged: Politiprotokol (II)

Nº 9/1874

Forhør over Laust Sørensen Bæk
af N. Felding.

Den under Sagen omhandlede Pakke Tvist var tilstede og blev af Vidnerne vurderet til 5 Rd 3 Mk.

Laust Sørensen Bæk var mødt og henholdte sig til sin tidligere Forklaring.

Mødt var Johannes Nielsen Tolstrup af Skindberg Mark, der forklarer, at han den omhandlede Aften havde lagt den her tilstedeværende Pakke Tvist paa Enden af Bordet indenfor Døren i Peder Sognefogeds Skjænkestue. Han saa nok, at Laust Bæk stod og ... nær Pakken men tænkt ikke videre Sagen. Han vendte sig om et Øieblik, men da han saa sig om igjen, var Pakken og Laust Bæk borte. Han fik da Peder Sognefoged ~~og hans Kært~~ med sig, og de traf ogsaa Laust Bæk strax efter. Han havde stillet sig i Skjul ved Porten og ladet Pakken falde. Da de vilde føre ham til Politikamret og kom til den lille Gade mellem Østergade og Brotorvet, forsøgte Laust Bæk at slaae sig løs, hvilket dog ikke lykkedes. - O.R. - Den tilstedeværende Pakke Tvist mod hvis Værdi Laust Bæk intet har at indvende, blev dernæst udleveret ... Tolstrup, som ei gjør Fordring paa Erstatning. - Aftraadt.

Fremst. Værtshush. P. Sognefoged, som ang. det Passerede afgiver samme Forklaring som forrige Gang. - Aftraadt.

Fremstod Bager Feldmanns Karl Niels Nielsen Tolstrup, der kom tilstede, da Laust Bæk forsøgte at undløbe, hvorefter han hjalp med at transportere ham til Politikamret. - Aftraadt.

Fremstod Per Sognefogeds Karl Mads Poulsen, der forklarer, at han saa, at Laust Bæk paa en skjult Maade satte sig i Besiddelse af den omhandlede Pakke Tvist og øieblikkelig forføiede sig ud af Døren med den. Han stillede sig nemlig med Ryggen og imod Enden af Bordet, hvor Pakken laa, havde den ene Haand paa Dørlinken medens han med den anden kastede sit Frakkeskjød over Pakken, fattede om Pakken, der saaledes var skjult af Frakkeskjødet og stak ud af Døren. - O.R. - Aftraadt.

Laust Bæk har ei benægtet Rigtigheden af de her i Retten idag afgivne Forklaringer men vil dog ikke indrømme, at han fuldstændigt kan erindre, at det gik saaledes til. Han kan dog ei sige Andet end, at han nok antager, at de afgivne Forklaringer er stemmende med Sandheden. Han maa imidlertid erkjende, ~~at han~~ med Bestemthed, at han har tilvendt sig den Pakke Tvist, som nu er udleveret til Bestjaalne og som han blev anholdt med.

Hans Navn er Laus Sørensen f. pa Skindberg Mark
d. 9 October 1835 af Forældre Søren Madsen og Hustru Mette
Kirstine Lauritsen. Han har bestandig opholdt sig her i Jurisdiktionen. Han er for nogle Aar siden straffet her under Jurisdiktionen for Fornærmelser mod 1 Sogneraadmedlem og ogsaa tidligere men om det var for Tyveri ell. hvad det blev kaldt veed han ikke. - O.R.A.

Forhøret udsat.
Politiretten hævet.

H Becher

Vidner
(ulæselig) C. Thaarup

Holstebro Byfoged: Domprotokol 3. marts 1874.

*Dom
Afsagt 3/3 1874
i Justitsag No 5/1874
Forvirvrets Brask som Actor
tiltalt Laust Sørensen Bæk.
Under nærværende Sag, fraværende Laust*

Dom
afsagt 3/3 1874
i Justitsag No 5/1874
Procurator Brask som Actor
ctr
Tiltalte Laust Sørensen Bæk
Under nærværende Sag, fraværende Laust

Holstebro Bæk af Nørre Felding i Henhold til Ringkjøbing Amts Ordre af 9 f M tiltaltes for Tyveri er det ved egen Tilstaaelse og Sagens Omstændigheder tilstrækkelige oplyst, at tiltalte den 20 Januar d A om Aftenen i Gjæstgiver P. Sognefogeds ... heri Byen saa Leilighed til at tilvende sig en til 5 Rd 3 Mk vurderet Pk Tvist, som af ... var henlagt paa et Bord i Lo-kaalet tæt ved Udgangsdøren. Tiltalte udførte Tyveriet paa den Maade at han stillede sig og med Ryggen imod Bordet, hvorpaa Pakken laa, fattede samtidig med den ene Haand Klinken paa Døren og med den anden Haand omkring Pakken, hvorefter han strax forsvandt. Han blev midlertid strax eftersat og, uagtet han søgte at skjule sig, anholdt med Pakken, som senere blev udleveret til ..., der ikke har ... nogen Erstatningsfordring at fremsætte.

Tiltalte var ved den omhandlede Leilighed noget Beskjænket, men ingenlunde i nogen Tilregneligheden udelukkende Grad.

I Henhold til Foranstaaende vil Tiltalte som er født i Nørre Felding den 9de Septbr 1835 og straffet med Holstebro Kjøbstads Extraretsdom af 28 Juli 1868 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage for første Gang begaaet Tyveri og ved Viborg Landsoverretsdøm af 11 Septbr 1841 med 2 Dages simpelt Fængsel for Overtrædelse af Straffelovens §101, men ellers ikke findes være Criminaliter tiltalt dømt eller straffet, være at ansee efter Straffelovens §230 og finder Straffen passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 x 5 Dage, hvorfor han vil være at kjendes pligtig til at udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger derunder Salær til Actor Procurator Brask 6 Rd og Defensor Kammerraad Repsdorph 5 Rd.

Sagføreren har været forsvarelig

Thi kjendes for Ret

Tiltalte Laust Sørensen Bæk af Nørre Felding bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 4 x 5 Dage samt udrede alle af denne Sag lovlige flydende Omkostninger derunder Salær til Actor Kammerraad Procurator Brask 6 Rd og til Defensor Kammerraad Repsdorph 5 Rd.

At efterkommes under Adfærd efter Loven
H Becher

I Holstebro Kjøbstads Extraret idømmes han fængsel på vand og brød i 4 gange 5 dage. Han skal endvidere udrede diverse sagsomkostninger. Han appellerer dommen, der senere behandles ved Viborg Landsoverret.

Hvorfor stjæler **Laurids** en pakke med tvist? På dette tidspunkt rejste en masse "uldkræmmere" rundt med en bylt indeholdende klæder, strikkede sokker m.v. Da han ifølge referatet i domsafsigelsen var noget beruset, havde han muligvis antaget, at pakken/bylten indeholdt beklædningsgenstande, som der sikkert var hårdt brug for i familien – eller evt. kunne videresælges.

Viborg Landsoverret: Domprotokol 22. juni 1874.

Af: 186
1874

Sagsallmeed Møller som Actor
 Tiltalte Laust Sørensen med Tilnavn Bæk
 Sagsom.

Udseende som Sag tiltales Laust Sørensen med Tilnavn Bæk for Tyveri. –
 Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at han den 20de Januar d. A. om Aftenen paa et Værtshuus i Holstebro har tilvendt sig en til 5 Rd 3 Mk vurderet Pakke Tvist, der tilhørte Smed Johannes Nielsen Tolstrup af Skindberg Mark, og at denne var lagt paa Enden af Bordet tæt indenfor Døren. Strax efter at Tiltalte havde sat sig i Besiddelse af Pakken gik han bort med samme, men blev umiddelbart derefter anholdt, og Bestjaalne, der har erholdt Tvisten udleveret, har ikke gjort Fordring paa Erstatning. Det maa iøvrigt antages, at Tiltalte ved den paagældende Leilighed har været noget beruset, men dog ikke i en Grad, der kunde udelukke Tilregnelighed, og for saa vidt han i en for Overretten fremlagt Skrivelse har villet gjøre gjældende, at han ikkun ved en Feiltagelse var kommen i besiddelse af Pakken, er der efter Sagens Oplysninger i det Hele ingen Føie til hertil at tage noget Hensyn. –
 For bemeldte sit Forhold vil Tiltalte, der er født i Aaret 1835, og tidligere har været anset ifølge Holstebro Kjøbstads Extraretsdom af 28de Juli 1868 efter Straffelovens §228 for Tyveri med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, samt ved Overrettens Dom af 11de September 1871 for overtrædelse af Straffelovens §101 med simpelt Fængsel i 2 Dage, være at ansee

22de Juni 1874

Nº 186/1874

Cancelliraad Møller som Actor
 ctr

Tiltalte Laust Sørensen med Tilnavn Bæk

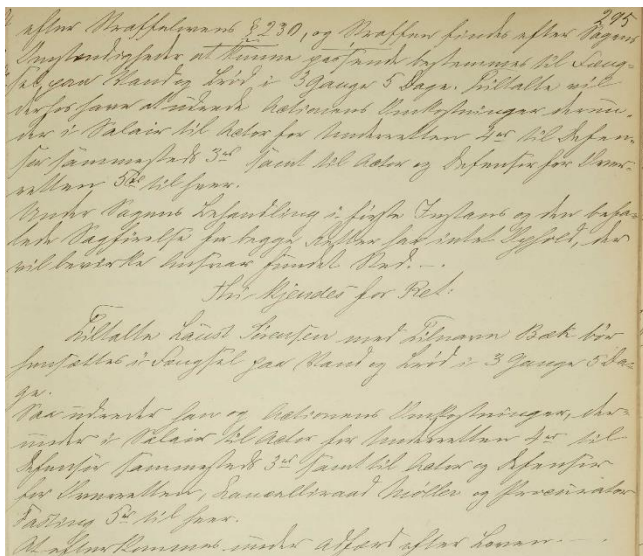
Dom

Under denne Sag tiltales Laust Sørensen med Tilnavn Bæk for Tyveri. –

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at han den 20de Januar d. A. om Aftenen paa et Værtshuus i Holstebro har tilvendt sig en til 5 Rd 3 Mk vurderet Pakke Tvist, der tilhørte Smed Johannes Nielsen Tolstrup af Skindberg Mark, og at denne var lagt paa Enden af Bordet tæt indenfor Døren. Strax efter at Tiltalte havde sat sig i Besiddelse af Pakken gik han bort med samme, men blev umiddelbart derefter anholdt, og Bestjaalne, der har erholdt Tvisten udleveret, har ikke gjort Fordring paa Erstatning. Det maa iøvrigt antages, at Tiltalte ved den paagældende Leilighed har været noget beruset, men dog ikke i en Grad, der kunde udelukke Tilregnelighed, og for saa vidt han i en for Overretten fremlagt Skrivelse har villet gjøre gjældende, at han ikkun ved en Feiltagelse var kommen i besiddelse af Pakken, er der efter Sagens Oplysninger i det Hele ingen Føie til hertil at tage noget Hensyn. –

For bemeldte sit Forhold vil Tiltalte, der er født i Aaret 1835, og tidligere har været anset ifølge Holstebro Kjøbstads Extraretsdom af 28de Juli 1868 efter Straffelovens §228 for Tyveri med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, samt ved Overrettens Dom af 11de September 1871 for overtrædelse af Straffelovens §101 med simpelt Fængsel i 2 Dage, være at ansee

>>>>

efter Straffelovens §230, og Straffen findes efter Sagens Omstændigheder at kunne passende bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Tiltalte vil derfor have at udrede Actionens Omkostninger derunder i Salair til Actor for Underretten 4 Rd til Defensor sammesteds 3 Rd samt til Actor og Defensor for Overretten 5 Rd til hver. Under Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar fundet Sted. –

Thi Kjendes for Ret.
 Tiltalte Laust Sørensen med Tilnavn Bæk bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.
 Saa udreder han og Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor for Underretten 4 Rd til Defensor sammesteds 3 Rd samt til Actor og Defensor for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Fasting 5 Rd til hver.
 At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverret ændrer dommen fra 4 x 5 dages fængsel på vand og brød til 3 x 5 dages fængsel på vand og brød. På trods af strafnedsættelsen er det sandsynligvis **Laust Sørensen**, der ikke er tilfreds. Straffens udmåling ankes til Højesteret, hvor den bliver behandlet den 17. november 1874. Efter behandling i retten bliver domsafsigelsen sendt videre til votering i et udvalg af dommere, der kan acceptere og/eller tilføje bemærkninger til afgørelsen. Den beskrevne afgørelse i Domprotokollen er vanskelig at renskrive, mens Voteringsprotokollen er renskrevet. Et resume af sagen bringes i **”Højesteretstidende”** No. 27, den 24. december 1874. Resumeeet er skrevet/trykt med ”krøllede bogstaver, som er nemme at renskrive (*findes efter originalerne*).

Højesteretstidende,

udgiven
af

Højesterets Protocolsecretairer.

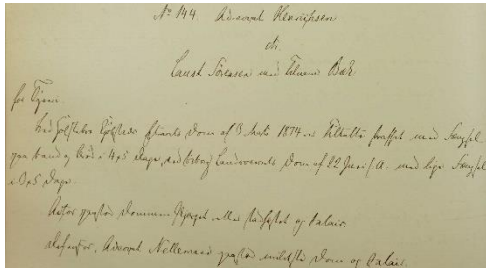
Nr. 27. **Den 24de December.** **1874.**

Anden ordinaire Session.

Højesteret, Voteringsprotokol

17. november 1874.

originaler.

renskrift

Nov. 17.

Nº 144 Advocat Henrichsen
ctr.

Laust Sørensen med Tilnavn Bæk
for Tyveri.

Ved Holstebro Kjøbstads Extrarets Dom af 3 Marts 1874 er Tiltalte straffet med Fængsel paa Vand og Brød i 4 x 5 Dage, ved Viborg Landsoverrets Dom af 22 Juni f. A. med lige Fængsel i 3 x 5 Dage

Actor paastod Dommen skjærpet eller stadfæstet og Salair.

Defensor, Advocat Nellemann paastod mildeste Dom og Salair

Nov. 17.

Nº 144 Advocat Henrichsen
ctr.

Laust Sørensen med Tilnavn Bæk
for Tyveri.

Ved Holstebro Kjøbstads Extrarets Dom af 3 Marts 1874 er Tiltalte straffet med Fængsel paa Vand og Brød i 4 x 5 Dage, ved Viborg Landsoverrets Dom af 22 Juni f. A. med lige Fængsel i 3 x 5 Dage.

Actor paastod Dommen skjærpet eller stadfæstet og Salair.

Defensor, Advocat Nellemann paastod mildeste Dom og Salair.

Vota

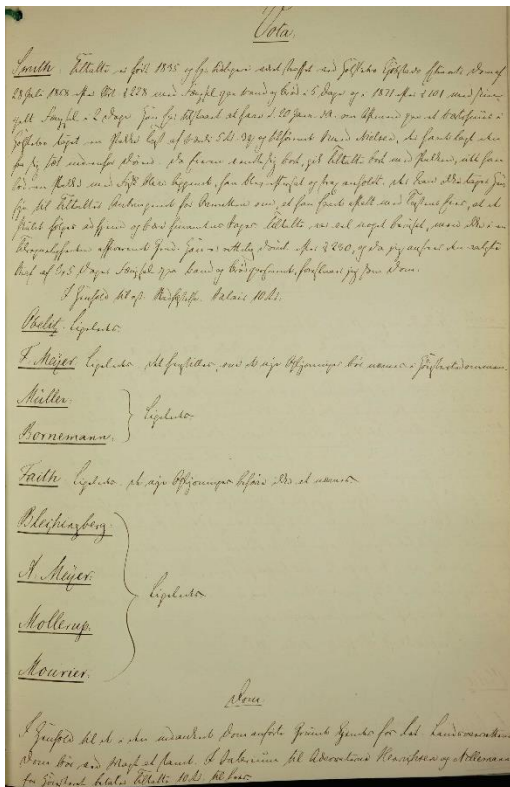
Smith: Tiltalte er født 1835 og har tidligere været straffet ved Holstebro Kjøbstads Extrarets Dom af 28 Juli 1868 efter Strl. §228 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage og i 1871 efter §101 med simpelt Fængsel i 2 Dage. Han har tilstaaet at have d. 20 Janr. d. A. om Aftenen paa et Værtshuus i Holstebro taget en Pakke Tvist af værdi 5 Rd 3 8 og tilhørende Smed Nielsen, der havde lagt den fra sig tæt indenfor Døren. Da Eieren vendte sig bort, gik tiltalte bort med Pakken, ... han lod en Pakke ved Fejl blive liggende; han blev eftersat og strax anholdt. Der kan ikke tages hensyn til Tiltaltes Anbringende for Overretten om, at han havde aftalt med Tvistens Eier, at de skulde følges ad hjem og bar hinandens Sager. Tiltalte var vel noget beruset, men ikke i en Tilregneligheden afgørende grad. Han er rettelig dømt efter §230, og da jeg anseer den valgte Straf af 3 x 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød passende, foreslaaer jeg som Dom:

I Henhold til gl. ...else. Salair 10 Rd.

Obelitz	Ligeleds
F. Meyer	Ligeleds. Det henstilles om at nye Oplysninger bør nævnes i Høiesteretsdommen.
Müller	Ligeleds
Bornemann	Ligeleds
Faith	Ligeleds. De nye Oplysninger behøver ikke at nævnes.
Blechingberg	Ligeleds
A. Meyer	Ligeleds
Mollerup	Ligeleds
Mourier	Ligeleds

Dom

I henhold til at i den indankede Dom anførte Grund kjendes for Ret: Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Advocaterne Henrichsen og Nellemann for ... betaler Tiltalte 10 Rd til hver.

renskrift fra "Højesteretstidende".

Nr. 144.

Abvocat Henrichsen

contra

Kaufst Sørensen med Tilnavn **Bæk** (Defensor Nellemann),
der tiltales for Tyveri.

Holstebro Kjøbstads Extrarets Dom af 3die Marts 1874: „Tiltalte Kaufst Sørensen Bæk af Nørre Felding bør straffes med Fængsel paa Bånd og Brød i 4 Gange 5 Dage samt udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salair til Actor, Procurator Braff 6 Rd. og til Defensor, Kammerraad Repsbergh 5 Rd. At efterkommes under Afærd efter Loven.“

Viborg Landsoberrrets Dom af 22de Juni 1874: „Tiltalte Kaufst Sørensen med Tilnavn Bæk bør hensesættes i Fængsel paa Bånd og Brød i 3 Gange 5 Dage. Saa udreder han og Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor for Underretten 4 Rd., til Defensor sammesteds 3 Rd. samt til Actor og Defensor for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Fasting 5 Rd. til hver. At efterkommes under Afærd efter Loven.“

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde kjendes for Ret:

Landsoberrrettens Dom bør ved Magt at stande.

I Salarium til Advocaterne Henrichsen og Nellemann for Højesteret betaler Tiltalte 10 Rd. til hver.

I den indankede Doms Præmisses heber det: „Under denne Sag tiltales Kaufst Sørensen med Tilnavn Bæk for Tyveri.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at han den 20de Januar d. A. om Aftenen paa et Bærtehus i Holstebro har tilvendt sig en til 5 Rd. 3 Mk. vurderet Palle Lvisst, der tilhørte Smed Johannes Nielsen Tolstrup af Skindberg Mark og af denne var lagt paa Enden af Bordet tæt indenfor Døren. Strax efterat Tiltalte havde sat sig i Besiddelse af Pallen, gik han bort med samme, men blev umiddelbart derefter anholdt, og Bestjaalne, der har erholdt Lvissten udleveret, har ikke gjort Fordring paa Erstatning. Det maa isvrigt antages, at Tiltalte ved den paagjældende Leilighed har været noget beruset, men dog ikke i en Grad, der kunde udelukke Tilregnelighed, og forsaavidt han i en for Overretten fremlagt Skrivelse har villet gjøre gjældende, at han ifkun ved en Feiltagelse var kommen i Besiddelse af Pallen, er der efter Sagens Oplysninger i det Hele ingen Foie til hertil at tage noget Hensyn.

For bemeldte sit Forhold vil Tiltalte, der er søbt i Aaret 1835 og tidligere har været anseet ifølge Holstebro Kjøbstads Extrarets Dom af 28de Juli 1868 efter Straffelovens § 228 for Tyveri med Fængsel paa Bånd og Brød i 5 Dage samt ved Overrettens Dom af 11te September 1871 for Overtrædelse af Straffelovens § 101 med simpelt Fængsel i 2 Dage, være at ansee efter Straffelovens § 230, og Straffen findes efter Sagens Omstændigheder påsænde at kunne bestemmes til Fængsel paa Bånd og Brød i 3 Gange 5 Dage.“

Renskrift af Højesteretstidende.

22de Juni 1874

Nº 186/1874

Cancelliraad Møller som Actor
ctr

Tiltalte Laust Sørensen med Tilnavn Bæk
Dom

Under denne Sag tiltales Laust Sørensen med Tilnavn Bæk for Tyveri. – Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkeligt godtgjort, at han den 20de Januar d. A. om Aftenen paa et Værtshuus i Holstebro har tilvendt sig en til 5 Rd 3 Mk vurderet Pakke Tvist, der tilhørte Smed Johannes Nielsen Tolstrup af Skindberg Mark, og at denne var lagt paa Enden af Bordet tæt indenfor Døren. Strax efter at Tiltalte havde sat sig i Besiddelse af Pakken gik han bort med samme, men blev umiddelbart derefter anholdt, og Bestjaalne, der har erholdt Tvisten udleveret, har ikke gjort Fordring paa Erstatning. Det maa iøvrigt antages, at Tiltalte ved den paagjældende Leilighed har været noget beruset, men dog ikke i en Grad, der kunde udelukke Tilregnelighed, og for saa vidt han i en for Overretten fremlagt Skrivelse har villet gjøre gjældende, at han ikkun ved en Feiltagelse var kommen i besiddelse af Pakken, er der efter Sagens Oplysninger i det Hele ingen Føie til hertil at tage noget Hensyn. –

For bemeldte sit Forhold vil Tiltalte, der er født i Aaret 1835, og tidligere har været anset ifølge Holstebro Kjøbstads Extraretsdom af 28de Juli 1868 efter Straffelovens §228 for Tyveri med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, samt ved Overrettens Dom af 11te September 1871 for overtrædelse af Straffelovens §101 med simpelt Fængsel i 2 Dage, være at ansee efter Straffelovens §230, og Straffen findes efter Sagens Omstændigheder at kunne passende bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. Tiltalte vil derfor have at udrede Actionens Omkostninger derunder i Salair til Actor for Underretten 4 Rd til Defensor sammesteds 3 Rd samt til Actor og Defensor for Overretten 5 Rd til hver.

Under Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar fundet Sted. –

Thi Kjendes for Ret.

Tiltalte Laust Sørensen med Tilnavn Bæk bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

Saa udreder han og Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor for Underretten 4 Rd til Defensor sammesteds 3 Rd samt til Acter og Defensor for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Fasting 5 Rd til hver.

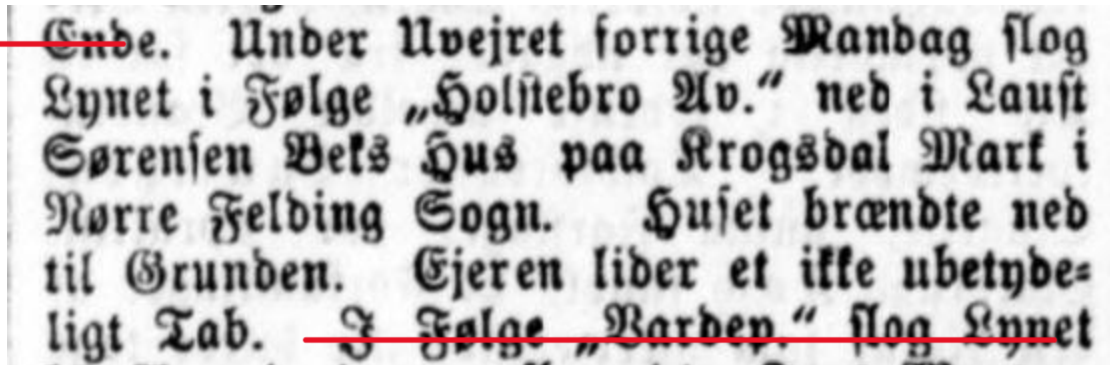
At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Det kan med nutidens øjne synes mærkværdigt, at en så lille sag, ”tyveri af en pakke af meget lille værdi”, kan ankes til afgørelse først i landsretten og derefter igen i højeste instans, Højesteret.

Godt nok opnåede **Laust Sørensen** at få en mindre nedsættelse af straffen, men til gengæld idømmes han betaling til endnu flere salærer til diverse medvirkende jurister i Lands- og Højesteret, hvilket sandsynligvis er medvirkende årsag til hans senere kriminelle handling med en noget længere straf og deraf følgende fallit.

Mandag den 24. august 1879 passerer et voldsomt uvejr med lyn og torden Nr. Felding. Ifølge avisklippene brænder **Laurids Sørensens** hus ned til grunden, og der skrives, at ejeren vil lide et betydeligt tab (mere senere).

original.

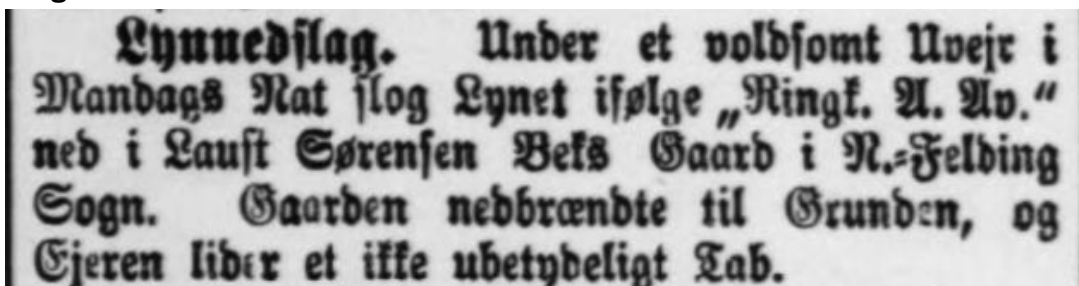
Ende. Under Uvejret forrige Mandag slog Lynet i Følge „Holstebro Av.“ ned i Laust Sørensen Beks Hus paa Krogsdal Mark i Nørre Felding Sogn. Huset brændte ned til Grunden. Ejeren lider et ikke ubetydeligt Tab. I Følge „Barden“ slog Lynet

Frederiksborg Amts Avis, 30. august 1879.

renskrift

Under Uvejret forrige Mandag slog Lynet Ifølge ”Holstebro Av.” ned i Laust Sørensen Beks Hus paa Krogsdal Mark i Nørre Felding Sogn. Huset brændte ned til Grunden. Ejeren lider et ikke ubetydeligt Tab.

original

Lynnedslag. Under et voldsomt Uvejr i Mandags Nat slog Lynet ifølge „Ringk. A. Av.“ ned i Laust Sørensen Beks Gaard i N.-Felding Sogn. Gaarden nedbrændte til Grunden, og Ejeren lider et ikke ubetydeligt Tab.

Fyens Stiftstidende, 30. august 1879.

Renskrift.

Lynnedslag. Under et voldsomt Uvejr i Mandags Nat slog Lynet ifølge ”Ringk. A. Av.” ned i Laust Sørensen Beks Gaard i N.-Felding Sogn. Gaarden nedbrændte til Grunden, og Ejeren lider et ikke ubetydeligt Tab.

Familien er nu hjemløs - står uden tag over hovedet. Mindst 4 af 9 børn bor sandsynligvis stadig hos forældrene. **Johannes Hinsch Lauridsen**, født 20. maj er blot godt 3 måneder gammel. **Niels Lauritsen** er knap 3 år, **Kristjane Lauritsen** er 5 år gammel og **Mette Kirstine Lauritsen** 10 år.

Ved folketællingen 1. februar 1880 er familien tilsyneladende ikke registreret i nogen af optællingsskemaerne, hverken i Nr. Felding eller i omgivende sogne. Hvor opholder de sig? Da deres hjem ifølge anden oplysning ligger ret øde, har den lokale tællingskommissionær måske skønnet, at ejendommen er ubeboet efter branden. Efterfølgende opslag tyder dog på, at deres hjem er delvist genopbygget – nok ved hjælp af de udbetalte forsikringsbeløb.

5 år senere sker så dette >>>>>>

Laust Sørensens hustru, **Ane Christensen**, anmelder ham til sognefogeden i Nr. Felding, fordi han har udøvet vold mod hende. Senere arkivalier afslører, at det er ikke første gang, det er sket. Volden har stået på i en årrække.

Laust Sørensen bliver arresteret, og der indledes en retssag mod ham. Sagen bliver behandlet i Hjerm-Ginding herredsfogedret. Her kommer en ny og ikke tidligere kendt oplysning frem.

Det var Laurids Sørensen, der selv satte ild til huset !!

Referat af retssagen nedskrives i domprotokollen sammen med den afsagte dom.

Her følger en kopi af det nedskrevne i retsprotokollen samt en renskrift af originalen.

Hjerm-Ginding Herredsfoged: Domprotokol 19. august 1884.

Dom
 i JSN^o 32/1884
 afsagt den 19/8 1884
 Prokurator Brask Aktor
 ctr
 Laust Sørensen Bæk og Hustru
 Ane Christensen af Felding
 Under denne Sag tiltales i henhold til Ringkøbing Amts Ordre af 30 Juli d.A. Arrestanten Laust Sørensen Bæk for Overtrædelse af Straffelovens §§281 og 202 og cfr 62 og hans Hustru Ane Christensen efter samme Lovs §146.

Dom

i JSN^o 32/1884

afsagt den 19/8 1884

Prokurator Brask Aktor
 ctr

Laust Sørensen Bæk og Hustru
 Ane Christensen af Felding

Under denne Sag tiltales i henhold til Ringkøbing Amts Ordre af 30 Juli d.A. Arrestanten Laust Sørensen Bæk for Overtrædelse af Straffelovens §§281 og 202 og cfr 62 og hans Hustru Ane Christensen efter samme Lovs §146.

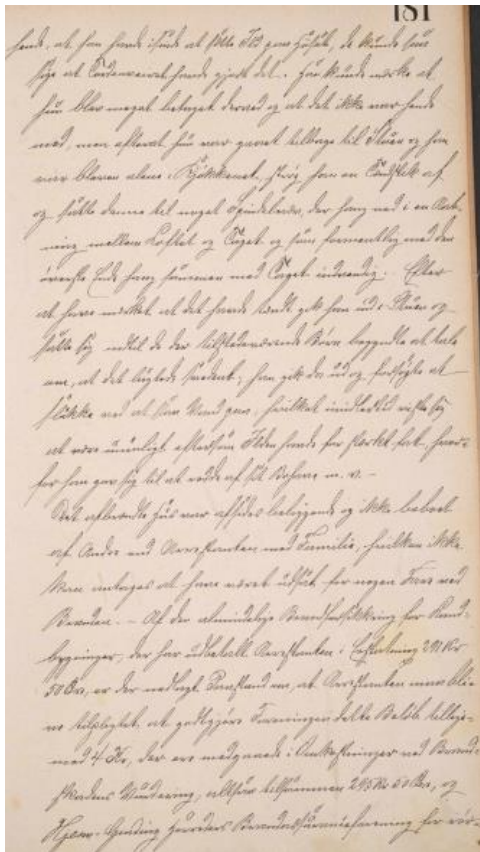
gent Bæstevælgelses og faldende -
 Den 18 August 1879 om Eftermiddagen umiddelbart efter
 at et Tordenveir var draget over Egnen, nedbrændte det de
 Tiltalte tilhørende Hus paa Krogdal Mark i N Felding Sogn.
 Under den indledende Undersøgelse blev det af de Tiltalte forklar-
 ret, at Branden var foraarsaget ved Lynnedslag, og da der
 ikke fremkom Noget, som kunde give Anledning til at tvivle
 om Rigtigheden heraf, blev Undersøgelsen sluttet.
 I Juni Maaned d.A. anmeldte Tiltalte Ane Christensen for
 Sognefogeden i N Felding, at hendes Mand Arrestanten Laust
 Sørensen Bæk havde mishandlet hende, at han havde gjort
 dette ofte gennem flere Aar og at han selv havde af-
 brændt deres Hus.
 Under den derpaa gjenoptagne Undersøgelse, har Arrestant-
 en Laust Sørensen Bæk efter nogen nægten og forskellige
 Udflugter vedgaaet at have paasat Ilden, idet han i saa
 Henseende har afgivet følgende nærmere Forklaring:
 Han trængte til at faa sit Hus ombygget, saaledes at han
 fik en Stue mere, og da han den 18 August 1879 under Torden-
 veiret var kommen hjem fra Krogsdal hvor han havde
 Arbeide, og havde sat sig ned faldt det ham i Tanker, at han
 ved hjælp af Assurancesummen maaske kunde evne at faa
 sit Hus ombygget efter Ønske og at naar han afbrændte
 Huset, kunde han give Tordenveiret Skylden. Han kaldte da
 sin Kone, som sad i Stuen, ud i Køkkenet og meddelte

Sagens Omstændigheder er følgende. -

Den 18 August 1879 om Eftermiddagen umiddelbart efter at et Tordenveir var draget over Egnen, nedbrændte det de Tiltalte tilhørende Hus paa Krogdal Mark i N Felding Sogn. Under den indledende Undersøgelse blev det af de Tiltalte forklaret, at Branden var foraarsaget ved Lynnedslag, og da der ikke fremkom Noget, som kunde give Anledning til at tvivle om Rigtigheden heraf, blev Undersøgelsen sluttet. I Juni Maaned d.A. anmeldte Tiltalte Ane Christensen for Sognefogeden i N Felding, at hendes Mand Arrestanten Laust Sørensen Bæk havde mishandlet hende, at han havde gjort dette ofte gennem flere Aar og at han selv havde afbrændt deres Hus.

Under den derpaa gjenoptagne Undersøgelse, har Arrestanten Laust Sørensen Bæk efter nogen nægten og forskellige Udflugter vedgaaet at have paasat Ilden, idet han i saa Henseende har afgivet følgende nærmere Forklaring: Han trængte til at faa sit Hus ombygget, saaledes at han fik en Stue mere, og da han den 18 August 1879 under Tordenveiret var kommen hjem fra Krogsdal hvor han havde Arbeide, og havde sat sig ned faldt det ham i Tanker, at han ved hjælp af Assurancesummen maaske kunde evne at faa sit Hus ombygget efter Ønske og at naar han afbrændte Huset, kunde han give Tordenveiret Skylden. Han kaldte da sin Kone, som sad i Stuen, ud i Køkkenet og meddelte

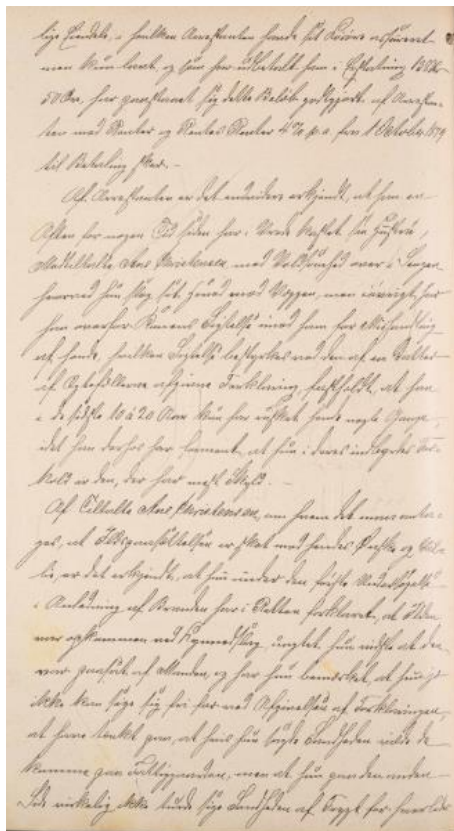
>>>>

hende, at han ... at sætte Ild paa Huset, de kunde saa sige at Tordenvejret havde gjort dette. Han kunde mærke at hun blev noget betaget derved, og at det ikke

... , men efterat at hun var gaaet tilbage til Stuen og han var bleven alene i Kjøkkenet, strøg han en Tændstik af og satte denne til noget Spindelvæv, der hang ned i en Aabning mellem Loftet og Taget og som formentlig med den øverste Ende hang sammen med Taget indvendig. Efter at have mærket at det havde tændt gik han ind i Stuen og satte sig indtil de der tilstedeværende Børn begyndte at tale om, at det lugtede svedent; han gik da ud og forsøgte at slukke ved at øse Vand over, hvilket imidlertid viste sig at være umuligt eftersom Ilden havde for stærkt fat, hvorfor han gav sig til at redde sit Bohave m.v.

Det afbrændte Hus var afsides beliggende og ikke beboet af andre end Arrestanten med Familie, hvilken ikke kan antages at have været udsat for nogen Fare ved Branden. - Af den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, der har udbetalt Arrestanten i Erstatning 291 Kr 50 Øre, er der nedlagt Paastand om, at Arrestanten kun blive tilpligtet at godtgjøre Foreningen dette Beløb tillige med 4 Kr, der er medgaaede i Omkostninger ved Brandskadens Vurdering, ... tilsammen 295 Kr 50 Øre, og Hjerm-Ginding Herreders Brandassuranceforening for rø-

lige Eiendele, i hvilken Arrestanten havde sit Løsøre assureret men kun ... og som har udbetalt ham i Erstatning 138 Kr 50 Øre, har paastaaet sig dette Beløb godtgjort af Arrestanten med Renter og Renters Rente 4% p.a. fra 1 October 1879 til Betaling strax.

Af Arrestanten er det endvidere erkjendt, at han en Aften for nogen Tid siden har i Vrede rusket sin Hustru, Medtiltalte Ane Christensen, med Voldsomhed over i Sengen hvorved hun slog sit Hoved mod Væggen, men i øvrigt har han overfor Konens Sigtelse imod ham for Mishandling af hende, hvilken Sigtelse bestyrkes ved den af en Datter af Ægtefolkene afgivne Forklaring, fastholdt, at han i de sidste 10 á 20 Aar kun har rusket hende nogle Gange, idet han derfor har ... at hun i deres indbyrdes Forhold er den, der har mest Skyld.

Af Tiltalte Ane Christensen, om hvem det ... - ... , at Ildspaesættelsen er sket med (mod) hendes Ønske og ... , er det erkjendt, at hun under den første Undersøgelse i Anledning af Branden har i Retten forklaret, at Ilden ... op... ved Lynnedslag, uagtet hun vidste at den var paasat af Manden, og har hun bemærket, at hun jo ikke kan sige sig fri for ved Afgivelsen af Forklaringen at have tænkt paa, at hvis hun sagde Sandheden vilde da komme paa Fattiggården, men at hun paa anden Side virkelig ikke turde sige Sandheden af Frygt for hvortledes

>>>>

102

det saa skulde gaa hende over for Manden, skjøndt denne ganske vist ikke havde anvendt Trusler eller Overtalelser for at faa hende til at forklare urigtigt i Retten.

Arrestanten Laust Sørensen Bæk er født den 9 September 1835 i N Felding og førhen straffet saaledes:

- 1, ved Holstebro Kjøbstads Extraretsdom af 28 Juli 1868 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage for Tyveri
- 2, ved Viborg Landsoverrettsdom af 11 September 1871 for Overtrædelse af Straffelovens §101 med 2 Dages simpelt Fængsel
- 3, ved Høiesteretsdom af 17 November 1874 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage for anden Gang begaaet Tyveri. – For det ham overbeviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens §§281 og 202 jfr §62 efter Omstændighederne med en Straf af Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Han vil derfor have at betale i Erstatning til Landbygningernes almindelige Brandforsikring og til Hjerm-Ginding Herreders Brandassuranceforening for rørlige Eiendele overensstemmende med de derom ... ovenfor anførte Paastande.

Hvad angaaer Tiltalte Ane Christensen der er født i Linde den 15 October 1838 og ved fornævnte Overrettsdom af 11 September 1871 for Overtrædelse af Straffelovens §101 er ... med 2 Dages simpelt Fængsel, men ellers ikke er fundet tidligere straffet, da har hun vel forbrudt sig mod Straffelovens §146, men i Betragtning af hendes

Anbringende om at være paavirket af Frygt for sin Mand ikke skjønnes at kunne forkastes og af at hun af egen Drift har tilbagekaldt sin urigtige Forklaring, for... hun i Medfør af Straffelovens §146 sidste Punktum, jfr Lovens §56, at kunne forskaanes for Straf.

Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, hvis Sagførsel har været forsvarlig, henholdsvis 15 og 12 Kr, blive at udrede af Arrestanten, saaledes at Tiltalte in solidum med ham bør tilsvare ½. –

Thi kjendes for Ret

Arrestanten Laust Sørensen Bæk bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, hvorfor han vil have at betale i Erstatning til Landbygningernes almindelige Brandforsikring 295 Kr 50 Øre og til Hjerm-Ginding Herreders Brandassuranceforening for rørlige Eiendele 138 Kr 50 Øre med Renter og Rentes Renter 4% p.a. fra 1 October 1879 til Betaling strax. – Tiltalte Ane Christensen Arrestantens Hustru fritages for Straf. – Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor Prokurator Brask 15 Kr og til Defensor Prokurator Poulsen 12 Kr blive at udrede af Arrestanten saaledes at Tiltalte Ane Christensen in solidum med ham vil have at tilsvare ½. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det hele at efterkomme under adfærd efter Loven.

(Underskrift ulæselig)

Retssagen mod **Laurids Sørensen** og hustru **Ane Christensen** blev behandlet og dom afsagt med baggrund i ”Straffeloven af 1866”. I domprotokollen beskrives hvilke paragraffer ægteparret anklages efter. Det drejer sig om: §281, §202, §62 og §146. Gengivet herunder:

§ 281. Sætter Nogen ellers Ild paa anden Mands Huus eller Skib, ansees han med Strafarbeide fra 2 til 12 Aar. - Lige Straf er den undergiven, som for at besvige Brandforsikringen eller i anden retsstridig Hensigt sætter Ild paa eget Huus eller Skib eller paa anden Mands Huus eller Skib efter dennes Begjæring eller med hans Samtykke; dog kan Straffen i disse Tilfælde under formildende Omstændigheder, navnlig hvor Huset er afsides beliggende og ikke beboet af Andre, nedsættes til Strafarbeide i 1 Aar. - Til Huus bliver at henføre ikke blot de ganske eller tildeels beboede eller til Beboelse indrettede Bygninger med de dertil hørende Udhuse, men ogsaa Kirker, Møller, Fabriker, Magasinbygninger og alle andre Bygninger, som med dem kunne sættes i Klasse.

§ 202. Den, som mishandler sin Ægtefælle, med hvem han lever i Samliv, bliver, om Mishandlingen end ikke efterlader Saar eller anden Skade, at straffe med Fængsel eller under skjærpende Omstændigheder med Forbedringshuusarbeide indtil 2 Aar. – Paa samme Maade straffes den, der mishandler sine egne eller Andres til hans Omsorg betroede Børn.

§ 62. Findes Nogen under samme Sag skyldig i flere Forbrydelser, bliver Straffen for disse at fastsætte under Eet, saaledes at de alle medvirke til at bestemme dens Størrelse; dog bortfalder Spørgsmaalet om yderligere Straf for de øvrige Forbrydelser, naar den største af de begaaede Forbrydelser medfører Livsstraf eller Strafarbeide paa Livstid. - Dersom Forbrydelserne alle staae under den samme Straffebestemmelse, kan dennes høieste Grad ikke overskrides; staae de under forskellige Straffebestemmelser, bør Straffen ligeledes ordenligviis holde sig indenfor Grændserne af den Bestemmelse, som hjemler den største Straf, men denne kan dog, naar der ved flere Handlinger er begaaet Forbrydelser af forskjelligt Slags, efter Omstændighederne forhøies med indtil det Halve. - Undtagelsesvis skulle Domstolene, naar den Skyldige paa samme Tid skal dømmes for en større og for en forholdsmæssig kun ubetydelig Forbrydelse, være bemyndigede til at anvende endog den ringeste Grad af den for hiin foreskrevne Straf, naar denne efter Omstændighederne i det Hele maa ansees tilstrækkelig.

§ 146. Naar Nogen uden at Være bleven taget i Ed har aflagt falsk Forklaring for Retten, straffes han med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 2 Gange 5 Dage, eller med Forbedringshuusarbeide; dog kan Straffen under særdeles for ham talende Omstændigheder bestemmes til simpelt Fængsel, ikke under 2 Maaneder. Dersom han af egen Drift tilbagekaldet sin falske Forklaring, kan Straffen nedsættes til simpelt Fængsel i 8 Dage eller endog under særegne formildende Omstændigheder aldeles bortfalde.

Landets aviser bringer afsløringen:

Tilfældet Ildpaafattelse. 3 August Maaned
1879 nedbrændte de: Laust Sørensen Hus tilhørende
Sted i Nørre Felding S:gn. Under den Gang op-
tagne Forhør blev det antaget, at Ilden var foraar-
saget ved Lynild, da det netop var et stærkt Tordenveir,
da Huset nedbrændte. For nogen Tid siden blev
imidlertid Brandlidte anholdt paa Foranledning af Ko-
nen, fordi han havde øvet Vold imod hende, og under
det derefter optagne Forhør angav hun tillige, at den
deres Hus overgaaede Ildbrand var foranlediget af
Manden, der ogsaa nu har tilfældet at have paasat Ild-
den. Han har under Forhøret længe fastholdt, at han
uden at have til Hensigt at bevirke Ildløs, holdt en
tændt Svovlstik op imod noget Spindevæv, der hang
under Loftet, men senere har han vedgaaet, at det var
med Overlæg, at han tændte Ild i Spindevævet, og at
han efter at have paasat Ilden ventede ude i Kjøkkenet,
til han mærkede, at Ilden havde godt fat og at han
derpaa gik ind og satte sig hos Konen, indtil Børnene
gjorde ham opmærksom paa, at der lugtede Iveden,
hvorefter han med en Spand Vand forsøgte at slukke
Ilden, hvilket imidlertid ikke lykkedes ham. Han har
forklaret, at han paasatte Ilden, fordi han vilde have
Stedet ombygget, og mente at han lettest kunde komme
over det, naar han afbrændte Stedet, skjøndt dette kun
var lavt asfureret og han havde bygget et nyt Stykke
Hus til, som slet ikke var forsikret. Han er tidligere
straffet for Tyveri med 5 Dages Fængsel paa Band
og Brød og senere for samme Forbrydelse med 4 Gange
5 Dages Band og Brødstraf.

Ved Dommen er han dømt til 18 Maaneders
Forbedringshusarbejde samt til at udrede en Erstatning
af 291 Kr. 50 Ore til Landbygningernes Brandforsik-
ring samt endvidere 138 Kr. 50 Ore til Hjern Binding
Herredets Forsikringsforening. Han har endvidere til-
fældet, at han en Aften har mishandlet sin Kone ved
med Voldsomhed at lasse hende over i Sengen, saaledes
at hun forsløg Hovedet en Del.

Dagstelegraf, 3. september 1884

(renskrift næste side)

Tilstaaet Ildspaesættelse. I August Maaned 1879 nedbrændte det Laust Sørensen Buk tilhørende Sted i Nørre Felding Sogn. Under det den Gang optagne Forhør blev det antaget, at Ilden var forarsaget ved Lynild, da det netop var et stærkt Tordenveir, da Huset nedbrændte. For nogen Tid siden blev imidlertid Brandlidte anholdt paa Foranledning af Konen, fordi han havde øvet Vold imod hende, og under det derefter optagne Forhør angav hun tillige, at den deres Hus overgaaede Ildebrand var foranlediget af Manden, der ogsaa nu har tilstaaet at have paasat Ilden. Han har under Forhøret længe fastholdt, at han uden at have til Hensigt at bevirke Ildløs, holdt en tændt Svovlstik op imod noget Spindevæv, der hang under Loftet, men senere har han vedgaaet, at det var med Overlæg, at han tændte Ild i Spindevævet, og at han efter at have paasat Ilden ventede ude i Kjøkkenet, til han mærkede, at Ilden havde godt fat og at han derpaa gik ind og satte sig hos Konen, indtil Børnene gjorde ham opmærksom paa, at der lugtede sveden, hvorefter han med en Spand Vand forsøgte at slukke Ilden, hvilket imidlertid ikke lykkedes ham. Han har forklaret, at han paasatte Ilden, fordi han vilde have Stedet ombygget, og mente at han lettere kunde komme over det, naar han afbrændte Stedet, skjøndt dette kun var lavt assureret og han havde bygget et nyt stykke Hus til, som slet ikke var forsikret. Han er tidligere straffet for Tyveri med 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød og senere for samme Forbrydelse med 4 Gange 5 Dages Vand og Brødstraf.

Ved Dommen er han dømt til 18 Maaneders Forbedringshusarbejde samt til at udrede en Erstatning af 291 Kr. 50 Øre til Landbygningernes Brandforsikring samt endvidere 138 Kr. 50 Øre til Hjerm- Ginding Herreders Forsikringsforening. Han har endvidere tilstaaet, at han en Aften har mishandlet sin Kone ved med Voldsomhed at kaste hende over i Sengen, saaledes at hun forslog Hovedet en Del.

Renskrift

Efter **Ane Christensens** anklage mod sin mand, **Laurids Sørensen**, indsættes han i Holstebro Arrest. Hans endelige dom proklameres den 19. august 1884. Han flyttes derefter fra arresten i Holstebro til **Statsfængslet Vridsløselille**, hvor forskellige oplysninger om ham påføres hans oprettede stambogsblad.

Laurids Sørensen Bæk, born i Tveding
 Doms Nr. 7457 Fange Nr. 200 Rec. Nr.

indsat til Forbedringshus-Arbejde paa *14 Uger*
 ifølge Dom i 1ste Instans af Højesteret den *19 August 1884*
 afleveret til Straffemussten den *6 September 1884* af Højesteret den *24 Sept 1884* Arrest.
 Straffetiden omløbet den *6 September 1885* afgaaet den *9 Sept 1885* (1884)

Navn <i>L.</i> Fødsels Tid <i>11. Juni 1848</i> Lemmer <i>1111111111</i> Høje <i>175</i> Øie <i>Blå</i> Næse <i>Normal</i> Ansigtstegn <i>Blå</i> Tale <i>Normal</i> Gensidig Kendskab		Værelse Selskab Tid Arbejde <i>Arbejde for Højesteret</i>
Fødested Fødselsdato Høje Opførelse Navn Alder Religion Køn Højde Højde Højde	Tidligere Straff: <i>1. 3 Uger i Tveding 1882</i> <i>2. 3 Uger i Tveding 1883</i> <i>3. 3 Uger i Tveding 1884</i>	
Beskrivelse af Fange eller Indsættelse <i>175 cm</i>	Forbedringshusets Fange nr. <i>1000</i> <i>Arbejde for Højesteret</i> <i>1884, 1885, 1886</i>	

Oplysninger om Fængslets foregående Levnet:

Denne fange er indsat i fængsel den 19. August 1884 paa Grund af en Dom af Højesteret den 24. September 1884. Han er indsat i fængsel i Holstebro Arrest den 6. September 1884. Han er indsat i fængsel i Vridsløselille den 6. September 1885. Han er indsat i fængsel i Vridsløselille den 9. September 1885.

Laust Sørensen Bæks stambogsrolle i Vridsløselille fængsel.

original - (tredelt renskrift på næste sider)

Laust Sørensen Bæk, Nørre Felding

Doms Nr. 7457 Fange Nr. 200. Rec. Nr.

indsat til Forbedringshus-Arbejde paa *1 1/2 Aar*
ifølge Dom i 1ste Instants *Hjerm Ginding Herreders Extraret 19 August, 1884*
— — 2den —
— — 3die —

afleveret til Straffeanstalten den *6 Septbr 1884 Eftmd fra Holstebro 2 1/2 Md Arrest.*
Straffetiden udløber den *6 September 1885*. afgaaet den *5 Septbr 1885 Kl 5 (4)*

Højde <i>5 1/2</i>	Figur <i>lidt krumrygget</i>	Værnepligtig eller Soindrulleret.				
Lemmer <i>midt</i>	Haar <i>brunt</i>	Udsættelse	Langt.	Dis-	St.	Ånsættelse
Øjne <i>blaa</i>	Næse <i>alm</i>					
Ansigtfarve <i>bleg</i>	Taler <i>dansk</i>					
Særlige Kjenndemerke:		<i>Kasseret for Krampe</i>				

Laust Sørensen Bæk, Nørre Felding

Doms Nr. 7457 Fange Nr. 200 Rec. Nr.

indsat til Forbedringshus-Arbejde paa 1 1/2 Aar

ifølge Dom i 1ste Instans Hjerm Ginding Herreders Extraret 19 August 1884

afleveret til Straffeanstalten den 6 September 1884 Eftmd fra Holstebro 2 1/2 Md Arrest.

Straffetiden udløber den 6 September 1885 afgaaet den 5 Septbr 1885 Kl 5 (4)

Højde 5 1/2 -- Figur lidt krumrygget -- Lemmer midt -- Haar brunt -- Øjne blaa

Næse alm -- Ansigtfarve bleg -- Taler dansk -- Værnepligtig Kasseret for Krampe

Fødested	Tidligere Straffe
Forsørgelsessted <i>Nørre Felding Sogn</i>	1) 5 D. Fp V&B - Tyveri 1868
Sidste Opholdssted <i>Ringkøbing Amt</i>	2) 2 D. simp F - overtræd af § 101 - 1871
	3) 3x5 D. Fp V&B - Tyveri 1874
Næringsvej <i>Arbejdsmand</i>	
Alder <i>48 Aar</i>	
Religion <i>Evangelisk luthersk konfirmeret ja</i>	
Kan læse <i>ja</i> kan skrive <i>ja</i>	
Er gift, har <i>8 Børn, er-separeret</i>	
Sundhedstilstanden ved Ankomsten: <i>god</i>	
Medbragt af Penge eller Dokumenter: <i>1 Kr 45 Øre</i>	Forbrydelsen, hvorfor Fangen er inddømt: <i>Brandstiftelse, Assurance-svig og Mishandling af Hustru - §§ 281 og 202 kfr(?) § 62.</i>

Fødested / Forsørgelsessted / Sidste Opholdssted Nørre Felding Sogn Ringkøbing Amt

Næringsvej Arbejdsmand Alder 48 Aar f 9/9 35 Religion Evangelisk luthersk konfirmeret ja

Kan læse ja kan skrive ja Er gift, har 8 Børn, er-separeret

Sundhedstilstanden ved Ankomsten god (ulæseligt) Medbragt af Penge eller Dokumenter 1 Kr 45 Øre

Tidligere Straffe 1) 5 D. Fp V&B - Tyveri - 1868 2) 2 D. simp F - overtræd af § 101 - 1871 3) 3x5 D. Fp V&B - Tyveri - 1874

Forbrydelsen, hvorfor Fangen er inddømt Brandstiftelse Assurancesvig og Mishandling af Hustru - §§ 281 og 202 kfr(?) § 62

Oplysninger om Fangens foregaaende Levnet:

*Ogde. Faderen fhv. Husmand nu paa Aftægt. 1 Broder. Hjemme
til sit 7 Aar. Siden tjent hos en gmd i Vinding til Konf. Derpaa kom
han i Tjeneste paa Krogsdal, hvor han har været indtil nu
dets som Tyende dels som Daglejer. Er fæster af en Jordlod paa Nr Fs
Land og holder 1 Ko. Har under Stormuvejret i 1879 sat Ild paa Huset
for ved Hjælp af Assurancen at opbygge det større. Havde meddelt Konen
sin Plan. Konen, som som jævnligt "rusker" har nu meldt fangen. Stygt
Smil. Frygter for at miste sit Arb. paa Krogsdal. Ser ikke stærk ud.*

Oplysninger om Fangens foregaaende Levnet:

Ægte. Faderen fhv. Husmand nu paa Aftægt. 1 Broder. Hjemme til sit 7 Aar. Siden tjent hos en gmd i Vinding til Konf. Derpaa kom han i Tjeneste paa Krogsdal, hvor han har været indtil nu dels som Tyende dels som Daglejer. Er fæster af en Jordlod paa Nr Fs Land og holder 1 Ko. Har under Stormuvejret i 1879 sat Ild paa Huset for ved Hjælp af Assurancen at opbygge det større. Havde meddelt Konen sin plan. Konen, som som jævnligt "rusker" har nu meldt fangen. Stygt Smil. Frygter for at miste sit Arb. paa Krogsdal. Ser ikke stærk ud.

Fra: Overinspektionen for fængselsvæsenet / Fortegnelse over fanger.

Nr. i Straffeanstalten.	Navn med Tilføielse af Bynavnet for Mandfanger.	Livsstilling.	Ålder.	Høje eller vægte født.	Høje- flade- lig Stil- ling.	Doer mange Døen.	Reli- gion.	Raar afleveret.	Fra hvilken Jurisdiktion.	Fødested med Opgivelse af Amtet.	Forfølgelsessted med Opgivelse af Amtet.
200	Laust Sørensen Bæk	Skjens	48	de	gilt	8	de	6/9	Hjem lovsing Hætt	N. Felding S. Rungtvedskov	

Forbrydelse.	Endelig Dom eller Resolution.	Straffe- tid og Straffe- art.	Ibligere straffet		I hvilken Straffe- anstalt fængt udtaet Straf.	Behandlet efter Lov af 10/2 66 § 13.	Nummerkninger.	Mågang.
			med Ris, Rotins, fæm, Fængsel, Band og Sted, Multt ic.	med offentlig Arbeide.				
Standsligt, idet han lang tid i fængsel og i Hætt i 1884		1/2	B	10/2		ja		

Alting får en ende - - -

Politiets efterretninger nr. 105 29. august 1885. Fanger anmeldt til løsladelse af straffeanstalterne:

Laust Sørensen Bæk, Nørre Felding Sogn S, 49, 1/2, 84, S 4 10/2, 84, Brandstiftelse, Assurancevig og Mishandling af Hustru. 1/2, § 10.

Laust Sørensen Bæk løslades.

Hvordan fungerede fængselsvæsenet i anden halvdel af 1800-tallet?

Der fandtes 3 straffeanstalter:

Horsens – som var tugthus

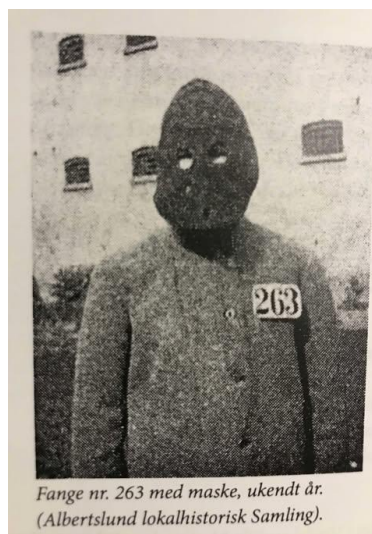
Vridsløselille – som var forbedringshus

Kvindefængslet på Christianshavn – rummede begge kategorier

Nedenstående er ”klip” fra bogen: Jørgen Mikkelsen :”BAG TREMMER – ældre straffeanstalter og deres arkivalier”.

Fangerne i de tre anstalter kom i høj grad til at mærke konsekvenserne af fængselsreformatorenes begejstring for individuel fangebehandling gennem isolation. Stærkest kom dette nok til udtryk i Vridsløselille. Da maden blev bragt ind i cellerne, og da alle celler var udstyret med vandkloset, skulle fangerne normalt kun forlade cellerne, når de skulle i kirke, skole, badekammer eller på gårdtur. Og selv da var de under isolation. I Justitsministeriets beretning om straffeanstaltnes udvikling 1858–63 kan man således læse følgende: »På disse steder er fangen ligeledes afsondret, og på gangen dertil, hvor den ene fange går efter den anden i 15 skridts afstand, har han skyggen på sin hue nedslået for ansigtet, for at være ukendt af medfangerne. I skyggen, der slås op, når han kommer i gården, kirken o.s.v. er 2 huller for øjnene for at han, når den er nedslået, kan se for sig.« Der var altså påbud om, at fangerne i Vridsløselille bar maske, når de opholdt sig uden for cellen.

Desuden var kirke- og skolerummene forsynet med båse, således at de enkelte fanger ikke kunne se hinanden.

*Fange nr. 263 med maske, ukendt år.
(Albertslund lokalhistorisk Samling).*

Maskeklædt fange i Vridsløselille fængsel.

Der viste sig allerede i 1860'erne krisetegn ved fangebehandlingen i de nye straffeanstalter. Overinspektør Frederik Bruun mente, at fangerne blev sløvet af den statiske behandling, og han argumenterede derfor for indførelsen af det såkaldte progressive afsoningssystem, der var i brug i Irland. Tanken var, at fængselsopholdet skulle være et dynamisk forløb, hvor fangen gennemgik en række stadier med stadig større frihed og flere rettigheder. Dette skulle »befæste og styrke fangens viljekraft« og dermed lette overgangen til en tilværelse i frihed. Samtidig kunne det progressive system anvendes til at give fangerne en mere individuel behandling.

Det første skridt i retning af en progressiv fangebehandling blev gennemført i 1866, hvor forbedringshusstraffen blev inddelt i fire klasser. Under forudsætning af god opførsel kunne fangen i løbet af afsoningen rykke op gennem klasserne og derved opnå større arbejdsfortjeneste og større adgang til undervisning, brevskrivning m.m. Tilsvarende blev der i 1873 udsendt en kongelig anordning, som opdelte tugthusstraffen i tre stadier – forberedelses-

stadiet, tvangsstadiet og overgangsstadiet – og det midterste stadium blev igen opdelt i fem klasser. Men selv på de højeste klasstrin var der strenge begrænsninger i fangens udfoldelsesmuligheder. Iflg. et reglement fra 1866 måtte en Vridsløselille-fange på det sidste stadium låne én biblioteksbog om ugen, skrive ét brev om måneden og modtage ét familiebesøg om måneden.

Desuden fik fangen på dette stadium fire skilling pr. arbejdsdag, som han måtte anvende til »nyttige og gavnlige genstande« – med direktørens tilladelse, vel at mærke!

Vridsløselille fængsel.

Samlet oversigt over:

Lovovertrædelser, domsafsigelser og afsoning

1868	Tyveri			Fra gårdspladsen hos gæstgiver Nørklit i Holstebro stjæler Laust en terrin (skål af porcelæn/føjance m. håndtag), som han først tømmer for dens indhold af skalotteleg, der var blevet sat udenfor til afkøling. Gæstgiver Nørklit får terrinen tilbage og afstår fra erstatning. Forhør begynder 13. juni 1868.	
	Domsafsigtelse	28.	juli	Holstebro Købstads Extraret	Straffeloven § 228 - Laust idømmes fængsel på vand og brød i 1 x 5 dage
1871	Diskussion ? Skældsord ?			Laust og Ane lægger sig ud med sognerådmedlem Søren Dystrup, efter at parret ikke stiller rettidigt ved Vegemølle, Nr. Felding Sogn, til den månedlige uddeling af korn fra sognets fattigvæsen. Forhør begynder 16. maj 1871.	
	Domsafsigtelse	14.	juli	Hjerm-Ginding Herreders Extraret	Retten idømmer begge ... 10 RdI eller simpelt fængsel i 5 dage
	Domsafsigtelse	11.	sept.	Viborg Landsoverret	Retten nedsætter straffen Straffeloven § 101 - Laust og Ane idømmes begge simpelt fængsel i 2 dage
1874	Tyveri	20.	jan.	På et værtshus i Holstebro stjæler Laust en pakke tvist fra smed Johannes Nielsen Tolstrup af Skindberg Mark; Laust anholdes straks efter tyveriet og er da i beruset tilstand, men dømmes ikke utilregnelig. Smed Johannes Nielsen får pakken med tvist tilbage og afstår fra erstatning. Forhør begynder 21. januar 1874.	
	Domsafsigtelse	3.	marts	Holstebro Købstads Extraret	Retten idømmer Laust fængsel på vand og brød i 4 x 5 dage
	Domsafsigtelse	22.	juni	Viborg Landsoverret	Retten nedsætter straffen til fængsel på vand og brød i 3 x 5 dage
	Domsafsigtelse	17.	nov.	Højesteret	Højesteret stadfæster dommen Straffeloven § 230 - Laust afsoner dommen med vand og brød i 3 x 5 dage
1884	Anholdelse			Holstebro	Ane anmelder Laust Anklagerne mod Laust lyder på vold mod hustru og ildspåsættelse af husmandsstedet i august 1879. Forhør begynder 1. juli 1884.
	Domsafsigtelse	19.	aug.	Hjerm-Ginding Herreders Extraret	Laust vedgår brandstiftelse, forsikringsvindel og hustrumishandling Straffeloven § 281, 202 og 62 - Laust idømmes forbedringshusarbejde 18 mdr.
	Domsafsigtelse			Hjerm-Ginding Herreders Extraret	Ane tiltales for overtrædelse af Straffeloven § 146 (aflægge falsk forklaring), men frifindes
	Stammulle	6.	sept.	Vridsløselille Statsfængsel	Får Laust d. 6. sept. 1884 overføres til Vridsløselille Forbedringshus, har han siddet 2¼ måneder i Holstebro Arrest
1885	Politets efterretninger	29.	aug.	Efterretning nr. 105, 29. august 1885	"Fanger, anmeldte til Løsladelse af Strafanstalterne": Laust Sørensen Bæk, Nørre Felding Sogn
	Stammulle	5.	sept.	Vridsløselille Statsfængsel	Laust løslades (afgaa) fra forbedringshuset kl. 5 - i en parentes er noteret et 4-tal, nok en senere rettelse af tidspunktet

Laurits (Laust) Sørensen og **Ane Christensen** bliver efter de omtalte lovovertrædelser - med efterfølgende straffe – separeret og opnår formodentlig senere tilladelse til skilsmisse.

Familien er på dette tidspunkt i opløsning.

De to ældste døtre, **Ellen Kirstine Lauridsen** og **Birgitte Lauridsen** er blevet gift. De to ældste sønner, **Søren Kristjan Lauridsen** og **Marinus Lauridsen** samt de to øvrige døtre **Mette Kirstine Lauridsen** og **Kristjane Lauridsen** tjener på gårde i omegnen.

Sønnen, **Niels Lauritsen** bor hos faderen i Tvis, mens den yngste søn, **Johanne Hinsch Lauridsen**, er plejebarn hos gårdejer **Jens Jensen**, Kragbæk i Tvis.

Medens sønnerne har valgt at blive boende i det vestjyske område, hvor de senere stifter familie, har de to døtre, **Mette Kirstine Lauridsen** og **Kristjane Lauridsen**, sagt farvel til hjemstavnen og søger lykken i København (se senere).

Som det er fremgået af tidligere opslag blev Laurids Sørensen dømt til at betale erstatning til 2 forsikringsselskaber samt diverse salærer i forbindelse med retssagerne. Dette er han ikke i stand til, hvorfor han bliver erklæret fallit. Lille notits om fallenter bringes i mange af landets aviser

Fallit. Forpagter af Næsbygaard i Stillinge Sogn Christian Frederik Hagenau (Antvorskov Birks Skifteret). — Husmand af Nørrefelding Laust Sørensen Bæk (By- og Herredskontoret i Holstebro).

Aalborg Stiftstidende, 19. september 1884.

Fallit.

– Husmand af Nørrefelding Laust Sørensen Bæk (By- og Herredskontoret i Holstebro).

(renskrift)

Konkursboer.

At Husmand af Nørrefelding Laust Sørensen Bæks Bo idag efter en Fordringshavers Begjæring er taget under Konkursbehandling, bekendtgjøres herved med Tilføende, at Registrering snarest mulig vil blive foretagen og at der i Boet, vil blive afholdt følgende Skiftesamlinger her paa Contoiret:

Lørdagen den 20de ds., Eftermiddag Kl. 4, vil der i Nærværelse af og efter Samraad med de mødte Fordringshavere blive taget Bestemmelse om Ansættelse af en midlertidig Bestyrer.

Mandagen den 6te October d. N., Eftermiddag Kl. 3, vil der blive taget Bestemmelse om Antagelse af Curator, om denne skal stille Sikkerhed samt om Nedsættelse af Creditorudvalg.

Derhos opfordres Alle og Enhver, som have Fordringer at gjøre gjældende imod Boet, til inden 6 Uger skriftlig at anmelde disse for undertegnede Skifteret samt til at fremsende de Documenter i Original eller Afskrift, hvortil Fordringerne støtte sig, saavel som til at møde i en Skiftesamling, som Onsdagen den 12te November d. N., Eftermiddag Kl. 3, afholdes her paa Contoiret, for at overvære og deeltage i de anmeldte Fordringsers Prøvelse.

By- og Herredskontoret i Holstebro, den 17de September 1884.

Dorup.

Berlingske, 22. september 1884.

Konkursboer.

At Huusmand af Nørre-Felding Laust Sørensen Bæks Bo idag efter en Fordringshavers Begæring er taget under Konkursbehandling, bekjendtgjøres herved med Tilføjende, at Registrering snarest mulig vil blive foretagen og at der i Boet, vil blive afholdt følgende Skiftesamlinger her paa Contoiret:

Løverdagen den 20de ds., Eftermiddag Kl. 4,

vil der i Nærværelse af og efter Samraad med de mødte Fordringshavere blive taget Bestemmelse om Ansættelse af en midlertidig Bestyrer.

Mandagen den 6te October d. A., Efter-

middag Kl. 3, vil der blive taget Bestemmelse om Antagelse af Currator, om denne skal stille Sikkerhed samt om Nedsættelse af Creditorudvalg.

Derhos opfordres Alle og Enhver, som have Fordringer at gjøre gjældende imod Boet, til inden 6 Uger skriftlig at anmelde disse for Undertegnede Skifteret samt til at fremsende de Documenter i Original eller Afskrift, hvortil Fordringerne støtte sig, saavel som til at møde i en Skiftesamling, som **Onsdagen den 12te November d. A., Eftermiddag Kl.3,** afholdes her paa Contoiret, for at overvære og deeltage i de anmeldte Fordringers Prøvelse.

By- og Herredscontoiret i Holstebro, den 17de September 1884.

Borup

Renskrift

Det bekendtgjøres herved, at der i Huuseier af N. Felding Laust Sørensen Bæks Konkursbo fra den 3die November d. A. vil være fremlagt Statusoversigt her paa Contoiret samt at den til Onsdagen den 12te November d. A. i samme Bo berammede Skiftesamling til Prøvelse af de anmeldte Fordringer er forandret til Foretagelse her paa Contoiret Fredagen den 12te December d. A., Eftermiddag Kl. 4.
Hjerm-Ginding Herreders Skifteret, den 22de October 1884. Borup.

Berlingske, 25. oktober 1884.

Det bekendtgjøres herved, at der i Huuseier af N. Felding **Laust Sørensen Bæks** Konkursbo fra den 3die November d. A. vil være fremlagt Statusoversigt her paa Contoiret samt at den til Onsdagen den 12te November d. A. i samme Bo berammede Skiftesamling til Prøvelse af de anmeldte Fordringer er forandret til Foretagelse her paa Contoiret Fredagen den 12te December d. A., Eftermiddag Kl.4.

Hjerm-Ginding Herreders Skifteret, den 22de October 1884. Borup

Renskrift.

Bekjendtgjørelser.
Auktion.
Onsdag den 26. ds., Eftermiddag Kl. 2, afholdes paa Laust Sørensen Bæks Bopæl paa **Krogsdal Mark** offentlig Auktion over det hans Konkursbo tilhørende Løsøre, bestaaende af:
1 Komfur, 1 Grubekjedel, 1 Dragkiste, 1 Faar, 1 Lam, 1 Ko, 2 Traver Rug og Halm.
End videre sælges Huset til Nedbrydelse. By- og Herredsfogedkontoret i Holstebro, den 18. November 1884.
Borup.

Holstebro Dagblad, 22. november 1884.

Bekjendtgjørelser.

Auktion

Onsdag de 26. ds., Eftermiddag

Kl. 2, afholdes paa Laust Sørensen Bæks Bopæl paa **Krogsdal Mark** offentlig Auktion over det hans Konkursbo tilhørende Løsøre, bestaaende af:

1 Komfur, 1 Grubekjedel, 1 Dragkiste, 1 Faar, 1 Lam, 1 Ko, 2 Traver Rug og Halm.

End videre sælges Huset til Nedbrydelse. By- og Herredsfogedkontoret i Holstebro, den 18. November 1884.

Borup.

Renskrift.

Onsdagen den 31te Marts før??., Eftmd. Kl. 5.
 afholdes herpaa Contoiret Møde i Huusfæster af N.
 Felding Sogn Laust Sørensen Beks Konkursbo
 til dettes Udlodning og Slutning.
 Udkast til Udlodningen henligger 14 Dage forinden
 til Eftersyn herpaa Contoiret.
 By- og Herredscontoiret i Holstebro, den 13de
 Marts 1886. Frandsen,
 cft.

Berlingske, 16. marts 1886.

Onsdagen den 31te Marts før??., Eftmd. Kl. 5
 afholdes he paa Contoiret Møde i Huusfæster af N.
 Felding Sogn Laust Sørensen Beks Konkursbo
 til dettes Udlodning og Slutning.

Udkast til Udlodningen henligger 14 Dage forinden
 til Eftersyn herpaa Contoiret.

By- og Herredscontoiret i Holstebro, den 13de
 Marts 1886. Frandsen,

Renskrift.

Oplysninger om den konkrete skilsmissesag er endnu ikke fundet

Disse vil blive tilføjet her, hvis/når de findes.

Efter sin løsladelse i Vridsløse, vender **Laurids Sørensen** hjem til Nr. Felding. Han er stadig accepteret i familien og samfundet, hvad følgende oplysninger vidner om:

Den 5. november 1888 er han således indskrevet som fadder ved dåben af et barnebarn i Nr. Felding, **Martin Andreas Pedersen** (søn af **Ellen Kirstine Pedersen f. Lauridsen**). Han er angivet som tjenestekarl på gården, "Feldingholm".

Den 7. oktober 1892 er han fadder ved endnu et barnebarns dåb, **Andreas Marinus Jensen Dyrmosé** i Tvis sogn (søn af **Birgitte Sørensen f. Lauridsen**). Han er angivet som røgter på gården "Lauralyst".

Den 1. juli 1894 er han fadder ligeledes ved dåben af et barnebarn, **Laurine Severine Lauridsen**, Struer sogn (datter af **Marinus Lauridsen**). **Laurids Sørensen** er denne gang blot angivet som ungkarl af Tvis (*hvilket ikke er den helt rette betegnelse*).

Igen den 21. april 1900 er han fadder ved et barnebarns dåb. Denne gang døbes drengen **Laurids Brunsgaard Lauritsen** (søn af **Niels Lauritsen**). Familien får i 1954 tilladelse til brug af nyt efternavn, **Bek**, i stedet for **Lauritsen**, så **Laurids** hedder fremover **Laurids Brunsgaard Bek**. **Laurids Sørensen** angivet som arbejdsmand i Vind.

Ved folketællingen 1890 er **Laurids Sørensen** opført på et folketællings-skema fra Tvis sogn. Han er angivet som logerende og bestyrer på gården Øster Nybo hos gårdejer **Peder Christian Pedersen** med hustru og 10 børn.

I 1894 bliver familien ramt af en tragedie. Familiens yngste søn, **Johannes Hinsch Lauridsen**, der er plejebarn/tjenestedreng i Tvis, dør i en uforklarlig ulykke, da han en søndag i juli måned af sin husbond er sendt i et ærinde til "Langmosehus", som også er beliggende i Tvis sogn. Dette sker blot en uge efter, at **Laust Sørensen** har stået fadder ved dåben af et barnebarn i den kirke, hvorfra han nu skal begrave en søn.

("Langmosehus" – et lille fæstehus/ejendom som ikke længere eksisterer. Det lå tæt ved Vegen Å)

Hvad der er foregået fremgår af nedenstående dødsattest for **Johannes Hinsch Lauridsen**.

Bemærk den specielle dødsattest, der som overskriften viser, anvendes ved selvmord, og anden ved ulykkelige hændelser indtruffen pludselig død.

Dødsattest ved Selvmord og anden ved ulykkelige Hændelser indtruffen pludselig Død.

Født Navn: Johannes Hinsch Lauridsen

Hvis den pågældende er ukjendt, anføres på denne Plads sit Ægteskab og den sandsynlige Alder, med Angivelse af alle nærre Kjøndeslægt (Ar, Moderens, Dattersøster etc.).

Alder (i fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Måneder eller Uger): 15 Aar

Ugift; gift; Enkemand; Enke: Plejebarn hos Jens Kragbæk

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Kragbæk i Tvis

Bopæl (i Stedet, hvor den Afdøde sidst har haft fast Ophold — By, Gade, Nr.): Kragbæk i Tvis

Døds- eller Faldstedet: (nærmere bestemt): I Dødsøjeblikket var Afdøden sendt i et Bæredug til Langmosehus, hvorfra der kom en Drenge med et Hjul og fik saa Lyst til at bade i Vegen Aa. Han kom for nær til et Høl i Aaen og blev saa borte i Vandet. De smaa Drenge fik hidkaldt Folk, der efter flere forgæves Forsøg fik ham i Land ved hjælp af en Brandhage efter en circ. 3 Kvarters Tid. Læge blev hentet, men døden var allerede indtraadt. Paa lige fandtes intet Spor af ydre Vold ---

Dødsdagen, eller, hvor denne ej kan angives, Dagen og Tiden, naar den Paaagjældende er funden død: 10. Juli 1894

Ere Oplysningsforsøg foretagne: (Hvis der er foretaget Forsøg paa at finde Udvalgte af de nærmeste Omgivelser):

Findes der nødvendig paa Legemet Spor af Vold, og i saa Fald hvilke?:

Dødsårsagen, forsaavidt samme ved de enkelte Oplysninger eller Lignet kan angives: Ved Selvmord angives desuden 1) Alibi-ansagen samt 2) den fornødne Aarsag eller Bevæggrund.

Bekræfte de fornødne Data den af de Paaagjældende meddelte Dødsårsag? ja

Er der efter det stedfødte Lignes Anledning til at lade foretage nogen yderligere medicinsk-legal Undersøgelse, eventuelt retslig Obduktion? ja

Er Fornødsel indtraadt, eller hvilke andre sikre Døds tegn ere tilstede? Dødsstødet

Undertegnede erklærer herved, at jeg 10. juli 1894 i Forbindelse med M. Faber har synet Liget af Johannes Hinsch Lauridsen, og at ovennævnte sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede.

Anmærkninger:

- Denne Attest træder i de Tilfælde, hvor Lignet foretages af Lægen som et medicinsk-legalt, i Stedet for den sædvanlige Dødsattest.
- Alderen skal af Lægen enten personlig overføres eller i forseglet Kuvert sendes til Stedets Politimester, uden hvis Partekopier Tilfaldet til Begravelse ej må gives.
- Politimesteren læser Attesten af Alderen og fremsender Originalen med sin Paaskrift i forseglet Kuvert til vedkommende Præst.

Navn "Johannes Hinsh Laursen"
(Johannes Hinsch Lauritsen)
(Lægen havde ikke helt styr på navnet)

Alder 15 Aar
Plejebarn

Bopæl Krag(e)bæk i Tvis

I Søndags d. 8. juli var afdøde sendt i et Ærinde til Langmosehus; derfra gik han sammen med et par mindre Drenge ned at flytte en Ko, og fik saa Lyst til at bade i Vegen Aa. Han kom for nær til et Høl i Aaen og blev saa borte i Vandet. De smaa Drenge fik hidkaldt Folk, der efter flere forgæves Forsøg fik ham i Land ved hjælp af en Brandhage efter en circ. 3 Kvarters Tid. Læge blev hentet, men døden var allerede indtraadt. Paa lige fandtes intet Spor af ydre Vold ---

(resten ulæseligt – muligvis latinske betegnelser)

10. Juli 1894 M Faber
Autoriseret læge

original.

renskrift.

("et Høl" = et hul – her en fordybning i åbunden opstået på grund af stærk strøm, der har bortrevet dele af sandbunden, sandsynligvis ved en bugtning af åen)

Døde			Mandkøn.		
Dødsdagen (Aar og Datum) og Dødsstedet (Paa Landet: Byen, Sognet og Herredet. I Købstad: Købstaden og tillige Sognet, hvis der i Byen er mere end 1 Sog).	Begravelsesstedet (Kirkegaardens, Sognets og Herredets (Købstadens) Navn) og Begravelsesdagen (Aar og Datum).	Den afdødes fulde Navn (saa vidt muligt efter forevist Døds- eller Fødselsattest eller ved Efterens i Kirkebogen).	Den afdødes Stilling og Bopæl (i sidste faste Opholdssted, betegnet paa Landet ved Byen, Sognet og Herredet, i Købstad ved Købstaden, Gaden og Husenummeret) samt, for saa vidt Oplysning derom kan erholdes, tillige den afdødes Fødsels- og Forældrenes (ved unge fødte Moderens) fulde Navn, Stilling og Bopæl.	Alder. (Naar den afdøde var over 1 Aar, angives Alderen med det fyldte Aar.)	Af hvilken Præst Begravelsen er foretaget.
1894 10. juli Kragbæk	1894 12. juli Tvis Kirkegaard	Johannes Hinsh Lauridsen	Søn af Borghedsmænd Laurids Brønson paa Lauridsen, separ. ved Ant. Kristensen Tvis, Kragbæk	15	Nygaard Hoffa Candling

Johannes Hinsch Lauritsens dødsnotits i Tvis sogns kirkebog. Tjenestedreng i Kragbæk.

I 1916 er **Laust S. Bæk** stadig angivet som ejer af ejendommen. Forhus, **Laust S. Bæk**, M, 9/9 1835 (*Han har nu endelig fået styr på sin korrekte fødselsdag*), U, Nedsat arbejdsevne: Nej, Husfader, indkomst 200 kr., skat 1,96 kr. Ny kvindelig logerende: **Ane Knudsen**, K, 21/12 1855, U, Nej, Husholder, Fattighjælp.

Følger	1	Lauis S Bæk	M	9/9	1835	U	Nej	Husholder	200	1,96
		Ane Knudsen	K	21/12	1855	U	Nej	Husholder		

Folketælling 1916, Holstebro.

Laurids Sørensen har gennem 4 folketællinger resideret sammen med 4 forskellige kvinder, hvoraf en har haft en søn, en anden en datter. Man fristes til at stille det spørgsmål, om han mon har levet i et mand/kone forhold med disse forskellige kvinder? Ejendommen, der skønnes at være i dårlig stand, sælges, og et nyt hus opføres på matriklen i 1920.

I folketællingen 1921 dukker han igen op i fødesognet, Nr. Felding, Her er han tilbage og er registreret i fattiggården som **Laurist Bech**, født 9/9 1832 (*korrekt 1835*), E = enkemand (*nu korrekt*), født i Felding, under fattigvæsenet. Der er 7 personer opført på fattiggårdens tællingsskema, 4 mænd og 3 kvinder.

Heraf er de 2 øverste fattiggårdsbestyreren, **Peder Mikkelsen**, f. 1870 og hans kone, **Marie Mikkelsen**, f. 1868.

Mette Marie Balvig, E = enke, f. 1832, **Kresten Mouritsen**, U = ugift, f. 1848, **Kresten Pedersen**, U = ugift, f. 1855, **Margrethe Jacobsen**, U = ugift, f. 1885.

Fattiggården	11	Peder Mikkelsen	M	28/6	1870	82	Enkemand	78	1908	Enkemand	6150.3
		Marie Mikkelsen	K	8/10	1868	82	Kone	46	1915	Kone	6150.3
		Kath. Marie Balvig	K	31/9	1832	88	Husholder	88	1915	Husholder	3000.0
		Laurist Bech	M	9/9	1832	88	Felding	78	1915	Felding	6000.0
		Kresten Mouritsen	M	2/5	1848	73	Felding	78	1915	Felding	8000.0
		Kresten Pedersen	M	2/12	1855	66	Tros	48	1915	Tros	8000.0
		Margrethe Jacobsen	K	21/12	1885	36	Tros	48	1915	Tros	8000.0

Folketælling 1921, Nr. Felding sogn. Fattiggården.

Laurids Sørensen dør den 12. februar 1924, 88 år gammel og begravet på Nr. Felding kirkegård den 20. februar. På trods af en tilsyneladende barsk og omskiftelig tilværelse opnår han den høje alder af 88 år.

1	1924 - 17 Februar Fattiggaarden Nørre Felding Sogn. Ulfborg Herred.	Nørre Felding Sogn Kirkegaard Ulfborg Herred 1924 - 20 Februar	Laurids Sørensen	Forhenværende Arbejdsmand i Nørre Felding, død som Fattiglem. Søn af Husmand Søren Madsen Bæk i Skindbjerg hus og Hustru Mette Kirstine Lauridsdatter. Har været gift med Ane Christensen fra Fousing.	88 Aar	Sognepræst Lykkegaard.
---	--	---	---------------------	--	--------	---------------------------

Laurids Sørensens dødsnotits i Nr. Felding sogns kirkebog. 1924 -- 12 Februar, Fattiggaarden, Nørre Felding Sogn, Ulfborg Herred. 1924 - 20 Februar, Laurids Sørensen, Forhenværende arbejdsmand i Nørre Felding, død som fattiglem. Søn af Husmand Søren Madsen Bæk i Skindbjerg hus og Hustru Mette Kirstine Lauridsdatter. Havde været gift med Ane Christensen fra Fousing, 88 Aar, Sognepræst Lykkegaard.

Hvilke slægtninge har mon deltaget i begravelsen?

Efter skilsmissen er **Ane Christensen** i folketællingen 1890 bosat i Holstebro.

Hoved liste.											
Optegnelse paa Folketallet den 1 ^{de} Februar 1890 i Ejendommen					Matrikel-Nr. 101	i Skole -Gade, Stræde eller Torv i		Næste Rode			
(Her optæres ikke de Personer, hvis Ophold kun er midlertidigt, se Tillægsliste A,					og ej heller de af Stedets Beboere, som midlertidig ere fraværende, se Tillægsliste B).						
Forkus, Sidehus, Mellembygning eller Bagbygning, Kjølelejlighed eller Elage.	Antal af Familier (Løbe-Nr.) + Personer indf. Familie.	Personens Lehenummer.	Samtlige Personers fulde Navn. Børn, der endnu ikke have faaet Navn, anføres som „Drengsbarn, endnu uden Navn" eller som „Pigebarn, endnu uden Navn".	Kjøns- og Alders- eller Kvalifikations- (K.V.)	Alder. Alderen anføres med det fyldte Aar, men med den fulde Maaned, naar den er mindre end et Aar, og med Uger i Aar og Fuld- udsalg.	Trossamfund („Folketkirkens" eller andet Samfund, saasom „det frihørske", „det romersk katolske", „det menniskske", o. s. v.).	Fødested, nemlig Kjøbstadens (eller Handelspladsens) eller Sognets og Amtets Navn, og for de i Blandens Fødsle samt for Udsendinge Landet, hvortil de ere fødte.	Stilling i Familien (Husfader, Husmoder, Barn, Tjenestestynde, Løjerende o. s. v.).	Erhverv (Embeds, Forretning, Næringsvej og Titel, samt Vedkommendes Stilling som Hovedperson eller Medhjælper, Mester, Svend eller Lærling o. s. v.). — Arten af Erhvervet (Grosserer, Detailhandler, Sæbefabrikant, Mellemhandler o. s. v.). — Under Fattigforsejelse.	Erhvervsstedet (Boskabskommunen eller hvilken anden Kommune.)	
Følger	1	1	Ludvig Büttner	M	49	F	Folketkirkens	Struer	Husfader	Tømrer	Holstebro
		2	Ane Sofie Büttner	F	49	F	Asp	Husmoder	Asp	vaske	Asp
Sidehus	2	1	Ane Christensen	F	49	F	Folketkirkens	Asp	Husmoder	vaske	Holstebro

Folketælling 1890, Holstebro sogn.

Ane Christensen bor i sidehuset til en ejendom i Skolegade 36 tilhørende tømrer Ludvig Büttner (*korrekte navn*)

Hendes alder er angivet til 49 år, hun har betegnelsen F = fraskilt, født i Asp, er ene i familien, som erhverv anført "vaske", d.v.s., at hendes beskæftigelse er vaskekone.

Fra Holstebro er turen på et tidspunkt gået til **Struer**, hvor hun er opført på listen over midlertidig fraværende.

Ifølge tællingsskemaet er hun fortsat vaskekone – nu i Struer.

Adressen kan ikke fastslås, da Struer på dette tidspunkt stadig er et landsogn, hvor folketællingslisterne ikke er opdelt efter gadenavn.

Tillægsliste for de af Stedets Beboere, der midlertidig ere fraværende.

Personernes Navn.	Kønnet Mandkøn (M), Kvindkøn (K).	Fødselsaar og Fødselsdag.	Ægteskabelig Stilling. Ugift (U), Gift (G), Enkemand eller Enke (E), Separeret (S), fraskilt (F).	Trossamfund.	Fødested.	Stilling i Familien: Husfader, Hus- moder, Barn, Støgtning o. L., Tjenestetyende, Pensionær, logerende.	Erhverv.	Dørværelse (D), Almindelig værelse (A), Studesøg (S).	Midlertidigt Opholdssted.	Bemærkninger
Ane Christensen	K	1869	S	Folket. kirke	Lerer		504			

Folketælling 1901, Struer sogn. Ane Kristensen, K= kvinde, S=skilt, Folkekirken, Fødested Fousing?? (ikke korrekt, men bruges i flere arkivalier) Ringkøbing amt, Lerer (logerende), Vaskerikone, Aulum Ringkøbing amt.

Fra Struer går turen til København. Her har **Ane Christensen** i forvejen to af sine døtre boende.

Hendes datter **Mette Kirstine Cloetta, f. Lavsten** (stavet således i kirkebogen af præsten efter mundtlig oplysning) født den 5. maj 1869 er ankommet til København allerede i september 1891. Hun arbejder på forskellige restauranter. Her møder hun sin kommende ægtemand, en schweizisk konditor, **Gaudenz Cloetta**.

Mette Kirstine Lauritzen og **Gaudenz Cloetta** bliver gift den 8. november 1898 i "Den Tysk-Reformerte Kirke" i København.

Ane Christensens anden datter **Kristjane Lauritsen**, født 13. februar 1873, er ankommet til København den 1. november ("skiftedag") 1900. Ligesom søsteren arbejder hun i restaurationsbranchen. Modsat søsteren bliver hun ikke gift, men bor alene i København til sin død den 30. december 1941. De senere år ernærer hun sig som "Cigarhandler".

Ane Christensen forlader Struer og ankommer til København pr. 1. maj 1901.

Hvor megen kontakt til familien **Cloetta**, hun har haft, er uvist, men mon ikke hun er blevet delvis afvist. Hun har næppe været et passende bekendtskab for den kendte **Cloetta-familie**.

Som nyankommen til København skal hun lade sig registrere i Københavns Politis register. Her er hendes oprettede registerblad.

Hendes sidste adresse på registerbladet, som hun skifter til, er 1. maj 1905. Hvor længe hun har boet på denne adresse er uvist. Hun har således ikke meldt afgang fra København. Ved folketællingen 1906 bor hun dog ikke længere på adressen.

Registerblad.		Udfærdiget den	
Fulde Navn		Christensen, Ane	
Livsstilling <small>Næringsvel, Stand, Rang For Haandværkere; om Master, Svend eller Lærling. For Tjenende: i hvilken Egenskab de tjene.</small>		?	
Fødested		Holstebro	Alder 13/10 38
Ægteskabelig Stilling		Ekte	
Hustruens	Fulde Navn og Egenavn		
	Fødested		Alder
	selvstændig Virksomhed		
Børn <small>mellem 10-14 Aar, der ere tilhuse. Fulde Navn og Alder.</small>		1	2
		3	4
Meldt Bopæl		For hsjere og lavere Tjenende: i hvis Tjeneste de ere. For Logerende: hos hvem de have Logis.	
Aar	Dag	Gade, Nr., Etage m. m.	
1901	1/5	fra Struer til Lavendelstræde 15 Kvisten i sidebygningen.	
-	1/11	Adelgade 48 3	
1902	1/5	St. Kongensgade 43 - 3	
05	1/5	Klerkegade 7 - St. Forh.	

Ane Christensens registerblad hos Københavns Politi.

1901 - 1/5 fra Struer til Lavendelstræde 15, kvisten i sidebygningen.

1901 - 1901 til Adelgade 48, 3. sal

1902 - 1/5 til St. Kongensgade 43, 3. sal

1905 - 1/5 til Klerkegade 7, stuen, forhuset

Efter opholdet i København tager **Ane Christensen** formodentlig retur til Vestjylland. Den sidste tid bor hun atter i **Struer**, hvor hun dør som fattiglem den 16. juli 1914, 75 år gammel.

16 Juli 1914 Bjerggade 16 Struer By og Sogn Hjerm Herred	Struer Sogns Kirkegaard Hjerm Herred 22 Juli 1914	Ane Christensen	Fattiglem, Bjerggade 16, Struer Født: Asp Sogn, Hjerm Herred Datter af Indsiddet Christen Pedersen og Hustru Ellen Christensen Jensdatter, Asp Sogn Hun er fraskilt Manden Fattiglem Laust Sørensen Bæk, Holstebro	75 Aar	Sognpræsten
---	--	--------------------	---	--------	-------------

Ane Christensens dødsnotits i Struer sogns kirkebog, 16` Juli 1914, Bjerggade 16, Struer By og Sogn, Hjerm Herred, Struer Sogns Kirkegaard, Hjerm Herred 22` Juli 1914. Ane Christensen. Fattiglem Bjerggade 16 Struer. Født i Asp Sogn Hjerm Herred Datter af Indsiddet Christen Pedersen og Hustru Ellen Christensen Jensdatter, Asp Sogn. Hun er fraskilt Manden Fattiglem Laust Sørensen Bæk, Holstebro.

B. Dødsattest udstedt af en Læge.
(Dette Blanket må ikke benyttes til Barn under 1 Aar, ej heller i Tilfælde af Selvmord eller Død ved ulykkelig Hændelse — jfr. Lov af 4. Maj 1875).

1) Fødsle Navn (for gift Kvinde, Enke, forældt eller fraskilt tidligere Pigeaars). Ugift, gift, Enke, Husmoder, etc.	Ane Christensen.	
2) Født.	Fødselsdag og Aar. 13 October 1838	Fødested. Asp.
3) Stilling og Næringsvej (Egen, Mandens, Forældrenes, eller de hos hvem Alderen havde Ophold; eventuelt om under offentlig Forsorg; her skuldes angives endogsaa Børn Moderens Navn og Stilling).	j. m. Arbejdsmand.	
4) Bopæl (skulde faste Opholdsstedet).	Købstad: (Håndskrivet): Gaade, Husnummer, Etage. — Landet: By, Sogn. Struer, Bjerggade 16.	
5) Død.	Dødsdag. 16 Juli 1914	Alder. 75
6) Dødsstedet. Har Dødsstedet fundet Sted paa Sygehus eller Klinik, andensteds.	Købstad: (Håndskrivet): Gaade, Husnummer, Etage. — Landet: By, Sogn. Struer, Bjerggade 16.	
7) Dødsårsagen og de væsentligste Komplikationer.	a) Hvis Lægen selv har behandlet altså: Cancer hepatis; b) Hvis en anden Læge har behandlet altså: c) Hvis ingen Læge har behandlet altså:	
8) Sygdommens Varighed.	2-3 Maanedes	
9) Dødstegn (maa angives naturligt Udtryk som „de almindelige“ o. s. v. kan ikke benyttes).	Kulde og Dødsstivhed manglende Aandedræt og Hjerteslag	
Undertegnede Læge har d. 16 Juli 1914 synet Liget af Ane Christensen og forendret de ovenfor angivne sikre og utvivlsomme Dødstegn. A. Christensen (Lægens Navn og Adresse skulde skrive)		
Indført i	Sogns Kirkebog d. 22 Juli 1914	
Jordpaakættelse	22 Juli 1914	

Se Anmærkninger paa Bagsiden.

Med Begjæringen er indstillet at sende
Hjerm Sogns Kirkebog d. 16 Juli 1914
D. P. N.
A. Christensen

bagsiden

Ane Christensens dødsattest. Dødsårsagen angivet som Cancer Hepatis. Kræft – leverbetændelse. Varighed 2 – 3 maanedes. Dødstegn: Kulde og Dødsstivhed manglende Aandedræt og Hjerteslag. Liget synet 16. Juli 1914. Lægens underskrift.

Endnu et medlem af familien søger lykken i København. En niece til **Mette Kirstine** og **Kristjane, Hilda Johanne Lauritzen**, datter af **Marinus Lauritzen**, ankommer til København i august 1915, hvor hun i første omgang indlogeres i **Cloettas** ejendom i Hovedvagtsgade.

Om denne beretning:

Al research er foretaget i perioden oktober 2024 til februar 2025 af **Lene Brunsgaard Andersen** og **Leif Andersen** i fællesskab.

Kontakten mellem dem blev skabt via slægtsforskning, hvor det stod klart, at de måtte være i familie med hinanden. Men hvem var den fælles ane? Det viste sig, at slægtsskabet skyldtes fælles tipoldeforældre.

Med dette udgangspunkt blev det aftalt at forsøge at finde oplysninger om tipoldeforældrene – ”**så væltede skeletterne ud af skabet**” – og hver dag bød på nye overraskelser.

Lene Brunsgaard Andersen har ydet en kæmpe arbejdsindsats med renskrivning af de mange domme.

Vi ønsker alle god læselyst med håb om, at beretningen bidrager til en bedre forståelse af ”for-slægten”.

Nedenstående illustrerer de 2 parallelle grene af slægtsskabet.

